

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

Будівельний факультет

кафедра економіки будівництва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

д.е.н., проф. Сергій СТЕЦЕНКО

« _____ » _____ 2023 року

Пояснювальна записка

до випускної атестаційної роботи

бакалавра

на тему: «Удосконалення стану фінансових ресурсів будівельного підприємства

Виконала студентка групи зЕП-401

051 «Економіка»

(спеціальність)

ОП «Економіка підприємства»

(ОП)

Леся ВОЛОШИНА

(прізвище, ім'я та по батькові повністю)

Керівник Тетяна ЦИФРА

(прізвище та ініціали)

кандидат економічних наук, доцент

(вчене звання, науковий ступінь)

Рецензент

Ганна ШПАКОВА

доктор економічних наук, професор

Київ 2023 р.

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

Факультет: Будівельний

Випускова кафедра: Економіки будівництва

Освітній ступінь: Бакалавр

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітня програма: Економіка підприємства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
д.е.н., проф. Григорій ІВАНЧЕНКО
„___” _____ 2023 року

**ЗАВДАННЯ
ДО ВИКОНАННЯ АТЕСТАЦІЙНОЇ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВР**

(бакалавра, магістра)

ВОЛОШИНА ЛЕСЯ АНДРІЇВНА _____

(прізвище, ім'я та по батькові здобувача)

1. Тема роботи УДОСКОНАЛЕННЯ СТАНУ ФІНАНСОВИХ
РЕСУРСІВ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

затверджена наказом ректора КНУБА №76-1 від «12 квітня 2023 року»

2. Керівник роботи

Кандидат економічних наук, доцент Цифра Тетяна Юріївна

(прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

3. Строк подання здобувачем роботи до захисту _____

4. Зміст пояснювальної записки за розділами:

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ
ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

5. Графічний матеріал за розділами
Презентаційні матеріали – 21 слайд

7. Календарний план виконання роботи:

Види робіт та їх зміст	Дата виконання
Вступ	14.04.2023
Розділ 1.	10.05.2023
Розділ 2.	17.05.2023
Розділ 3.	06.06.2023
Висновки	10.06.2023
Остаточне оформлення роботи	10.06.2023
Направлення роботи для перевірки на плагіат	12.06.2023
Попередній захист роботи на випусковій кафедрі	20.06.2023
Направлення роботи на рецензування	20.06.2023

8. Консультанти розділів атестаційної випускної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Перевірив	
		дата	підпис
Вступ	Цифра Т.Ю.	14.04.2023	
Розділ 1.	Лаврухіна К.О.	10.05.2023	
Розділ 2.	Беленкова О.Ю.	17.05.2023	
Розділ 3.	Цифра Т.Ю.	06.06.2023	
Висновки	Цифра Т.Ю.	10.06.2023	

9. Дата видачі завдання _____

Зав. кафедри

(підпис)

Сергій СТЕЦЕНКО

(прізвище та ініціали)

Керівник

(підпис)

Тетяна ЦИФРА

(прізвище та ініціали)

Здобувач

(підпис)

Леся ВОЛОШИНА

(прізвище та ініціали)

РЕЗЮМЕ (SUMMARY) до атестаційної випускної роботи здобувача:		<i>Леся ВОЛОШИНА</i>	
ЗВО	Київський національний університет будівництва і архітектури		
Тема (українською та англійською)	УДОСКОНАЛЕННЯ СТАНУ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>		
Факультет	<i>Будівельний</i>		
Випускова кафедра	<i>Економіки будівництва</i>		
Спеціальність	<i>ЕКОНОМІКА</i>		
Освітня програма	<i>ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА</i>		
Керівник	<i>Цифра Тетяна Юріївна, к.е.н., доц.</i>		
Обсяг роботи:	пояснювальна записка, стор.	розділів	слайди
	88	3	21
Розділ 1	<i>ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА</i>		
Розділ 2	<i>АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ</i>		
Розділ 3	<i>ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА</i>		
Висновки по роботі:	<i>Економіко-математичне моделювання дієвості оцінювання застосування фінансових ресурсів ТОВ «Інж-Строй» стверджує те, що примноження покриття коефіцієнта на 0,95 пунктів є можливим в результаті збільшення незалежності фінансової коефіцієнта на 1 пункт. Зменшення коефіцієнта покриття на 0,2 можливе за рахунок зростання коефіцієнта оборотності капіталу на 1. Збільшення власного капіталу, коефіцієнту рентабельності на 1,49 можливе в результаті зростання рентабельності продажу і зниження на 0,15 пунктів в результаті збільшення покриття коефіцієнта на 1.</i>		
Ключові слова:	<i>фінансові ресурси, підприємство, ефективність, управління, потенціал, оптимізація, фінансування</i>		

Здобувач: / *Леся ВОЛОШИНА* /
Керівник: _____ / *Тетяна ЦИФРА* /
“20” червня 2023 року

ЗМІСТ

РЕФЕРАТ	4
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА	10
1.1. Економічна сутність фінансових ресурсів та їх класифікація	10
1.2. Система управління фінансовими ресурсами підприємства	19
1.3. Методичний інструментарій оцінки ефективності використання фінансових ресурсів підприємства .	27
Висновки до розділу 1.	33
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ	35
2.1. Загальна характеристика фінансово-господарської діяльності	35
2.2. Аналіз складу та структури фінансових ресурсів	44
2.3. Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів	53
Висновки до розділу 2.	58
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА	60
3.1. Резерви підвищення ефективності використання фінансових ресурсів	60
3.2. Економіко-математична модель оцінювання ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства.	68
Висновки до розділу 3.	73
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	78
ДОДАТКИ	86

РЕФЕРАТ

Тема: «Удосконалення стану фінансових ресурсів будівельного підприємства

Бакалаврська робота: 86 ст., 16 рис., 16 табл., 3 додатки, 78 літературних джерел.

Об'єктом дослідження є процес вивчення особливостей удосконалення стану фінансових ресурсів підприємства та пошук шляхів покращення дієвості їх використання.

Мета роботи АВРБ ґрунтується на дослідженні теоретичних положень, а також методичних і практичних рекомендацій та впровадженні заходів підвищення дієвості застосування фінансових ресурсів підприємства.

Предметом дослідження виступає сукупність теоретичних, методологічних і практичних підґрунть удосконалення стану фінансових ресурсів та пошук шляхів покращення дієвості їх використання.

Економіко-математичне моделювання дієвості оцінювання застосування фінансових ресурсів ТОВ «Інж-Строй» стверджує те, що примноження покриття коефіцієнта на 0,95 пунктів є можливим в результаті збільшення незалежності фінансової коефіцієнта на 1 пункт. Зменшення коефіцієнта покриття на 0,2 можливе за рахунок зростання коефіцієнта оборотності капіталу на 1. Збільшення власного ккапіталу, коефіцієнту рентабельності на 1,49 можливе в результаті зростання рентабельності продажу і зниження на 0,15 пунктів в результаті збільшення покриття коефіцієнта на 1.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ, ПІДПРИЄМСТВО, ЕФЕКТИВНІСТЬ,
УПРАВЛІННЯ, ПОТЕНЦІАЛ, ОПТИМІЗАЦІЯ, ФІНАНСУВАННЯ.

SUMMARY

FINANCIAL RESOURCES, ENTERPRISE, EFFICIENCY,
MANAGEMENT, POTENTIAL, OPTIMIZATION, FINANCING.

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасний стан вітчизняної економіки, що характеризується нестабільністю, створює передумови для розробки та реалізації програм її фінансового оздоровлення, накопичення привабливості інвестиційної підприємств вітчизняних, вироблення нових вимог та критеріїв до керування фінансовими ресурсами. Питання про фінансову надійність функціонуючого суб'єкта виступає одним із ключових для його потенційних партнерів, власників та держави. Розробити правильну фінансову стратегію та тактику, як показує практика, можна лише за результатами грамотного дослідження фінансового стану, головною якою метою є встановлення рівня фінансової, незалежності, можливості маневрувати власними коштами та ін. Оцінювання фінансового стану дає можливість сформулювати висновки щодо забезпеченості фінансової основних видів діяльності. Такі дії надають здатність партнерам потенційним отримати уявлення про фінансовий потенціал підприємства. Професійне проведення такої оцінки та грамотне використання її результатів є вирішальним фактором сприятливого функціонування і дієвої політики керування ресурсами фінансовими підприємств.

Ресурси фінансові необхідні підприємствам для реалізації своїх численних виробничих та невиробничих функцій: регулярного придбання виробничих запасів, оплати праці працівників підприємства, розрахунків із державними органами, а також підприємствами іншими, створення різних фондів грошових. Приналежність у обсязі необхідному фінансових ресурсів, а також їх дієве застосування, спонукають стабільне фінансове становище підприємства, визначають його фінансову стійкість, ліквідність і платоспроможність. Тому для підвищення дієвості функціонування підприємства, найважливішою є накопичення власних фінансових ресурсів та їх дієве використання. Аналіз ресурсів фінансових дає можливість оцінити, яким капіталом підприємство має, наскільки структура його оптимальна,

наскільки доцільно він трансформується в основні і оборотні фонди.

Ключовою метою аналізу є прогноз фінансового стану підприємства на короткострокову і довгострокову перспективу, розробку варіантів шляхів розвитку. Завданням аналізу фінансового становища підприємства виступає прогнозування обсягу фінансових ресурсів у періоді планованому, визначення джерел формування, вивчення факторів зовнішніх впливів та внутрішніх, що впливають на фінансово-господарську діяльність підприємства. Прогнозування фінансового стану спонукає до розробки моделей фінансової політики, здатних вивести підприємство на рівень стабільної, стійкої і платоспроможної компанії.

Проблемні аспекти удосконалення стану фінансових ресурсів підприємства і накопичення дієвості їх застосування викликають увагу значну науковців галузі. Проаналізувавши праці наукові, а також аспекти практичної діяльності підприємства, доцільно наголосити, що значна кількість проблемних питань підприємств функціонування і забезпечення належного рівня їх ресурсів фінансових в умовах сьогодення залишається невирішеними.

Основні питання щодо удосконалення становища фінансових ресурсів підприємства і покращення дієвості їх керування розглядали у своїх наукових працях, як вітчизняні так і зарубіжні вчені-економісти. Вагомий вклад в вивчення даної тематики здійснили такі науковці: Бровко Л.І., Беленкова О.Ю., Гойко А.Ф., Герасимчук О.В., Гречухін О.С., Джерелейко С. Д., Козачок І. А., Корецька С.О., Крамаренко, Г. О., Масловська Л.Ц., Ізмайлова К.В., Сорокіна Л.В., Стеценко С.П., Поддєрьогін А.М., Радченко О.Д., Халатур С. М., Шевчук Н.А та ін..

Підводячи підсумки наведеного вище варто зауважити, що питання ключові покращення стану ресурсів фінансових підприємства та збільшення дієвості їх керування в умовах сучасних господарювання набуває актуальності неабиякої і вимагає досліджень безперервних і обґрунтованих науковців і завдання дослідження. Мета роботи дипломної ґрунтується на

дослідженні теоретичних положень, а також методичних і практичних, рекомендацій впровадженні заходів підвищення дієвості застосування ресурсів фінансових підприємства. З ціллю досягнення зазначеної мети було поставлено та вирішено такі завдання:

- дослідити сутність економічну ресурсів фінансових та їх класифікацію;
- обґрунтувати систему керування ресурсами фінансовими підприємства;
- розглянути інструментарій методичний оцінювання дієвості використання ресурсів фінансових підприємства;
- здійснити характеристику загальну діяльності фінансово-господарської підприємства;
- проаналізувати структуру і склад ресурсів фінансових;
- оцінити використання ефективність ресурсів фінансових;
- визначити і обґрунтувати резерви покращення дієвості використання ресурсів фінансових;
- здійснити економіко-математичне обґрунтування оцінювання дієвості керування фінансовими ресурсами підприємства.

Об'єктом дослідження виступає процес дослідження особливостей удосконалення стану фінансових ресурсів та пошук шляхів покращення дієвості їх використання.

Предметом дослідження виступає сукупність теоретичних, методологічних і практичних підґрунть удосконалення стану ресурсів фінансових та пошук шляхів покращення дієвості їх використання.

Методи дослідження. Теоретико-методологічною основою дослідження є діалектичний метод пізнання, системний і еволюційний підходи, які застосовувалися для вивчення фундаментальних положень економічної науки стосовно особливостей удосконалення стану ресурсів фінансових підприємства та підвищення дієвості їх використання. Поряд із вищезазначеним у дипломній роботі застосовані наступні методи наукові:

аналізу та синтезу, монографічний, абстрактно-логічний, статистичних групувань, емпіричний, логістичний, графічний, метод прогнозування, розрахунково-конструктивний.

Новизна наукова результатів одержаних базується на визначенні основ теоретико-методологічних, визначень, висновків і рекомендацій удосконалення стану ресурсів фінансових підприємства та підвищення дієвості їх використання. На основі одержаних результатів було виокремлено наступні положення наукові:

- визначено, що одним із найважливіших джерел здійснення розвитку діяльності підприємства, а також розширеного відтворення є ресурси-фінансові.

- доведено, що збільшення власних фінансових ресурсів підприємства безпосередньо залежить від суми прибутку одержуваного, який може бути досягнутий шляхом продажу будівельних виробів та матеріалів, збільшення обсягів будівництва, зниження витрат;

- встановлено, що середньорічна вартість засобів основних і оборотних ТОВ «Інж-Строй» за досліджуваний період 2018-2022 роки має позитивну динаміку. Так, середньорічна вартість основних фондів у 2022 році складала 14500 тис. грн., що на 67,5% більше ніж у 2018 році. Середньорічна вартість фондів оборотних у 2018 році складала 20883,5 тис. грн., на протязі досліджуваного періоду збільшилась на 99,25% і у 2022 році становила 41611 тис. грн.;

- визначено, що загальна вартість капіталу у 2022 році, в порівнянні з 2018 роком збільшилась на 23605 тис. грн.. Для підприємства така динаміка є сприятливою, проте варто розглядати детальніше капіталу структуру. Оцінюючи суму капіталу з позиції власного та залученого зазначимо, що сума власного капіталу значно перевищує суму залученого капіталу, що для ТОВ «Інж-строй» є позитивним.

- економіко-математичне моделювання дієвості оцінювання застосування фінансових ресурсів ТОВ "Інж-строй" стверджує те, що

примноження покриття коефіцієнта на 0,95 пунктів є можливим в результаті збільшення незалежності фінансової коефіцієнта на 1 пункт. Зменшення коефіцієнта покриття на 0,2 можливе за рахунок зростання капіталу оборотності коефіцієнта на 1. Збільшення капіталу власного коефіцієнту рентабельності на 1,49 можливе в результаті зростання рентабельності продажу і зниження на 0,15 пунктів в результаті збільшення покриття коефіцієнта на 1;

- значення отримане критерію є більшим за значення табличне при вказаних значимості рівнях, це засвідчує адекватність даної моделі. Представлений розрахунок доводить адекватність моделі запропонованої, така ситуація свідчить про те, що одержаний показник значимості Фішера критерію рухається в напрямку до нуля ;

- встановлено, що дієвість застосування фінансових ресурсів, оборотністю активів пояснюється і показниками рентабельності. Отже, дієвість використання можна підвищувати шляхом зменшення термінів оборотності і збільшуючи рентабельність за рахунок зменшення витрат і збільшення виручки.

Практичне значення результатів отриманих ґрунтується на тому, що запропоновані заходи і розрахунки нададуть можливість покращити стан ресурсів фінансових ТОВ «Інж-Строй» і покращити дієвість їх використання. Прикладне значення рекомендацій розроблених впровадженням підтверджується, використане у діяльності практичній ТОВ «Інж-Строй».

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність фінансових ресурсів та їх класифікація.

Основою ведення ефективної поточної господарсько-фінансового функціонування підприємства є організація фінансів, здійснювана з використанням задоволення потреб підприємства у ресурсах - фінансових, відтворення розвитку підприємства, а також розширеновідтворення діяльності виступають ресурси фінансові. Фінансова політика підприємств будується на підставі збільшення об'ємів фінансових ресурсів, оскільки зниження обсягів буде негативно позначатися на результатах діяльності. Отже, враховуючи вищенаведене, хороше фінансове положення підприємства, також ліквідність, платоспроможність, фінансова стійкість залежна від об'ємів фінансових ресурсів та їх раціонального використання. Тому кожне підприємство прагне збільшувати межі власних ресурсів фінансових, досліджуючи для цього наявність можливих резервів і ймовірності дієвого застосування наявні з ціллю збільшення дієвості власного господарювання.

Фролова Т., Лук'яненко Л., Отченаш К. увагу акцентують на тому, що: «у широкому розумінні, ресурси – це все те, що індивід чи група можуть використовувати для впливу на інших. Однак таке трактування є загальним і не дозволяє диференціювати різні елементи політики суб'єкт, об'єкт, засоби, оскільки в цьому випадку ресурсами є всі чинники, здатні на неї вплинути: власні якості суб'єкта, властивості об'єкта, ситуація, в якій перебуває суб'єкт, матеріальні та інші засоби впливу. За такого розуміння ресурсів втрачається їхня специфіка як самостійної, зазвичай матеріалізованої ланки моделі державної політики. З огляду на це, доцільним буде розглянути більш вузьке трактування ресурсів, їхнє розуміння як усіх затрат, необхідних для творення політики» [70, с. 127].

За твердженням Яременко В.Г. та Саламанова Н. М. огли: «фактично на всіх етапах розвитку економіки країн основною ланкою є підприємництво. Саме на підприємстві здійснюється виробництво продукції, відбувається безпосередній зв'язок працівника із засобами виробництва та формування валового внутрішнього продукту. Сучасний стан національної економіки відображає основні тенденції розвитку вітчизняного господарства. Водночас від масштабності динаміки підприємницької діяльності країни залежить її подальший розвиток, підвищення виробничого потенціалу та вирішення проблем соціального плану. Сьогодні підприємства провадять свою діяльність у кризових умовах господарювання, що характеризуються нестачею фінансових ресурсів. Інфляція, не прогнозовані коливання курсів валют, зростанням відсотків за користування кредитами, зниження платоспроможного попиту покупців негативно впливають на ефективність діяльності підприємств України. Відсутність фінансових ресурсів у необхідному обсязі спричинює порушення платіжної дисципліни та зниження рівня фінансової стійкості підприємств, а отже, національної економіки» [77, с.158].

Бланк І. наголошує на тому, що: «фінансові ресурси підприємства виступають як кошти, наявні у розпорядженні суб'єкта, що господарює. Ця сукупність коштів формується з метою фінансування розвитку підприємства в майбутньому періоді» [5, с. 32].

Стоянова Е.С. на противагу іншим вченим-економістам зазначав, що: «фінансові ресурси підприємства це грошовий капітал, вкладений у підприємство для одержання доходів і прибутку. Це пояснюється тим, що сьогодні термін фонди як організаційна форма руху коштів у звітності підприємства замінений на термін капітал» [69, с. 133].

Деякі вчені не поділяють ресурси фінансові держави і ресурси фінансові підприємств і дають їм загальне визначення. Така спроба об'єднання при визначенні їх економічною сутністю є непереконливою з точки зору того, що існують суттєві відмінності в змістовному наповненні

ресурсів фінансових на макро і мікроекономічних рівнях. Без уваги при такому трактуванні залишається значна частина специфічних змістовних особливостей якісних ресурсів фінансових підприємств. В ході ринкової трансформації відбувається відділення перебігу ресурсів фінансових підприємства та ресурсів фінансових держави, дана ситуація спонукає до потреби та актуалізації в деталізації даних відмінностей. У цьому ж контексті дискусійним виглядає визначення складу та особливостей ресурсів фінансових економіки як сукупності ресурсів фінансових суб'єктів загальних господарювання, а також і такого, як держава. Ми вважаємо, що необхідним є б відокремлення та загальне визначення ресурси фінансові та ресурси фінансові підприємства, адже підприємство бере безпосередню участь у створенні, обміні, розподілі та перепрофілюванні ресурсів фінансових серед інших учасників ринку і, таким чином, виступає ключовим та важливим учасником ринку функціонування.

Ключові елементи фінансових ресурсів підприємства більш детально розглянемо на рисунку 1.1.

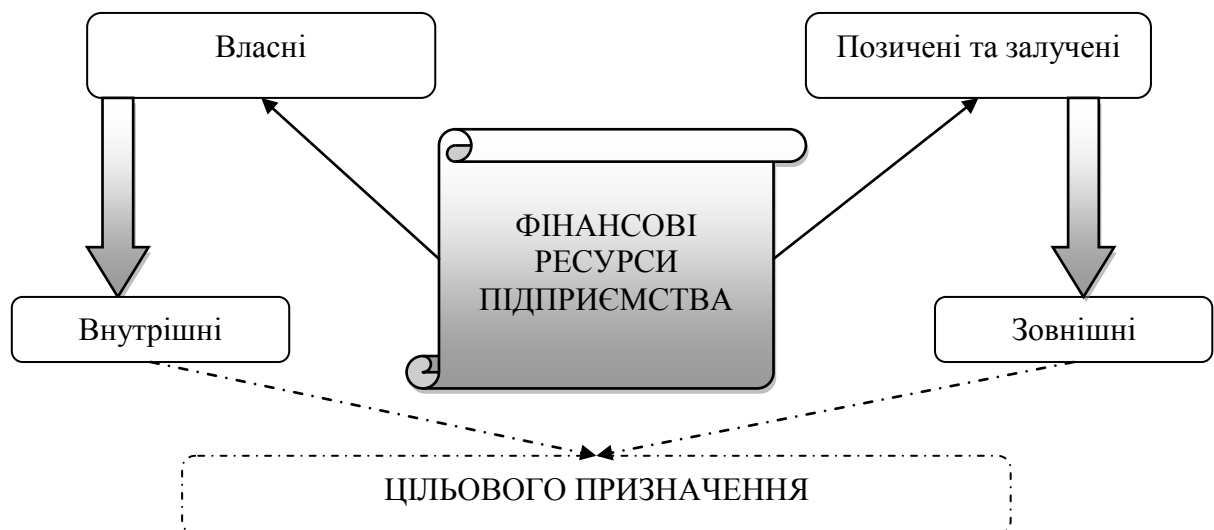

Рис. 1.1. Ключові елементи фінансових ресурсів підприємства.

Бровко Л.І та Мозговий М.О. звертають увагу на те, що: «при визначенні складу фінансових ресурсів необхідно керуватися певними

критеріями, які дають можливість обґрунтовано віднести ту або іншу категорію до складу фінансових ресурсів підприємства. Основним критерієм (ознакою), що характеризує фінансові ресурси підприємства є здатність погасити виниклі поточні зобов'язання, яка, в економічній теорії, характеризується як платоспроможність. Платоспроможність оборотного активу напряму залежить від часу і витрат на перетворення в грошові кошти, тобто ліквідності» [10, с.154].

Аналізуючи та доповнюючи представлену на рисунку 1.1 класифікацію доцільно звернути увагу на те, що, в процесі формування ресурсів фінансових підприємства функціонують за такими видами фінансових взаємовідносин: між засновниками і підприємством в період його створення; між суб'єктом господарювання і його власниками в ході діяльності підприємства, передбачаючи ймовірну ліквідацію чи банкрутство; між суб'єктом господарювання та іншими установами; між підприємством та штатними працівниками в процесі надання ними ресурсів фінансових підприємству.

Як зазначають Бондар О.А. та Кучер В.А.: «будівельне господарство як галузь матеріального виробництва має ряд особливостей, що позначаються на його функціонуванні в умовах ринкової економіки, а отже, доцільно відмітити деякі характерні чинники впливу на фінансові ресурси, які притаманні даній галузі: сезонність; значна тривалість виробничого циклу; підвищена потреба в кредитних ресурсах; широке використання оренди будівельної техніки» [7, с. 7].

За твердженням В. Мацьків: «будівельному сектору притаманні суттєві особливості фінансового механізму, котрі викликані специфікою формування ринкового механізму в БК. Цей механізм включає в себе дві паралельно існуючі системи перша система саморегулювання на основі принципів ринку, де основними важелями є попит і пропозиція, конкуренція; друга державне регулювання у прямому й індикативному режимах, що забезпечує ефективне функціонування ринку, проведення антимонопольної політики» [47, с. 277].

Ми погоджуємося з твердженням Абрамової І.В., Віленчук О.М., Деми Д.І. стосовно того, що: «реформування будівельного сектору економіки сприяло появі значної кількості підприємств різних організаційно-правових форм, господарська діяльність яких заснована на приватній власності на землю та майно. У цих умовах зовсім по-іншому проявляється фінансова політика держави щодо фінансування, кредитування, страхування, державної підтримки та оподаткування будівельних організацій, ніж за адміністративно-планової системи господарювання» [1, с. 122].

Забезпечення саме будівельного підприємства фінансовими ресурсами є складним механізмом. На рисунку 1.2. представлено сукупність чинників, які мають вплив на забезпечення фінансовими ресурсами будівельного підприємства.

Рис. 1.2. Чинники впливу на фінансове забезпечення будівельного підприємства.

Узагальнюючи інформацію представлену на рисунку 1.2. зазначимо, що вся сукупність представлених чинників характеризується тісною взаємодією. Насамперед, пік трансформаційних можливостей фінансових ресурсів в переважній більшості випадків проходить активізацію в період сезонної необхідності у виробничих ресурсах і інвестиційних або ж страхування від ризиків фінансових.

Доцільно виокремити думку Радченко О.Д. відносно того, що: *«фінансові ресурси підприємства включають сукупність джерел коштів, акумульованих підприємством для здійснення всіх видів діяльності та за характером джерел формування поділяються на власні, позикові і залучені. До власних фінансових ресурсів підприємства відносять кошти, вкладені власниками в підприємство під час його створення, сформовані в міру накопичення доходів та створення резервів у процесі функціонування підприємства* Позиковими називають ресурси, використовувані підприємством, але не належать йому, отримані на основі принципів повернення, терміновості та платності з оформленням відповідних договорів та угод. Залучені ресурси займають проміжне положення, вони не належать підприємству, але перебувають у його обороті, причому використання їх, зазвичай, відбувається безоплатно. Частина залучених джерел, близьких до позикових коштів, включає кредиторську заборгованість, у тому числа так званий комерційний кредит, тобто заборгованість постачальникам та підрядникам за отримані, але не сплачені товари або послуги, відкладені податкові зобов'язання, бюджетні асигнування, що використовуються на зворотній основі. До власних з економічного змісту близькі кошти цільового фінансування, що надаються на безповоротній основі, отримані суми страхового відшкодування» [57, с. 70].

Ми погоджуємося з твердженням Яременко В.Г. та Саламанова Н. М. огли відносно того, що: «капітал є реальним об'єктом, на який можна постійно впливати з метою отримання нових доходів підприємства та використання нею своїх зобов'язань. Тобто капітал це об'єктивний фактор

виробництва, частина фінансових ресурсів, які використовуються підприємством у своїй діяльності. *Отже, капітал є перетвореною формою фінансових ресурсів. І тому ототожнювати поняття фінансові ресурси і капітал не можна. Принципова різниця між капіталом і фінансовими ресурсами полягає в тому, що на будь-який момент часу фінансові ресурси більші або дорівнюють капіталу підприємства.* При цьому якщо фінансові ресурси дорівнюють капіталу, то це означає, що у підприємства немає жодних фінансових зобов'язань» [77, с.159].

Лапа А. виокремлює ознаки, котрі характерні ресурсам фінансовим, а саме: «формування та використання фінансових ресурсів здійснюється відповідно до правового та нормативного забезпечення, фінансові ресурси можуть належати суб'єктам господарювання різних організаційно-правових форм бізнесу або бути зосереджені у суб'єктів фінансового ринку. Основними напрямками використання фінансових ресурсів є відтворення підприємств, соціальне забезпечення працівників та задоволення інших потреб суб'єктів господарювання. Фінансовим ресурсам підприємств притаманні такі властивості як фінансові ресурси мають стадію утворення; фінансові ресурси відображають ставлення до власності; фінансові ресурси мають джерела формування і цілі використання; від джерел формування та напрямів використання залежить структура фінансових ресурсів підприємства» [43, с. 290].

Ресурси фінансові можуть виникати з різних джерел, підприємству ж, а конкретніше їх керівництву, необхідно своєчасно позначити, а також зосередити на їх залучення певні структурні підрозділи чи сегменти для підприємства. Накопичення ресурсів фінансових особистих підприємства прямо пропорційно залежне від суми прибутку одержуваного, котрий може бути накопичений за рахунок реалізації товарів нових і виробів, нарощення продажу об'ємів, витрат зниження. Крім цього підприємство має продовжувати збільшувати чисту прибуток, яку можна направити на створення різноманітних фондів грошових, на розширення основного

виробництва, запровадження новітніх технологій і виплату доходів акціонерам. Теоретичне вивчення дозволило виявити, що без різниці який суб'єкт господарювання ресурси фінансові залучає, застосовуючи для цього різноманітні форми фінансування як зовнішні та внутрішні.

Вважаємо за необхідне дослідити детально класифікацію підприємства ресурсів фінансових на рисунку 1.3.

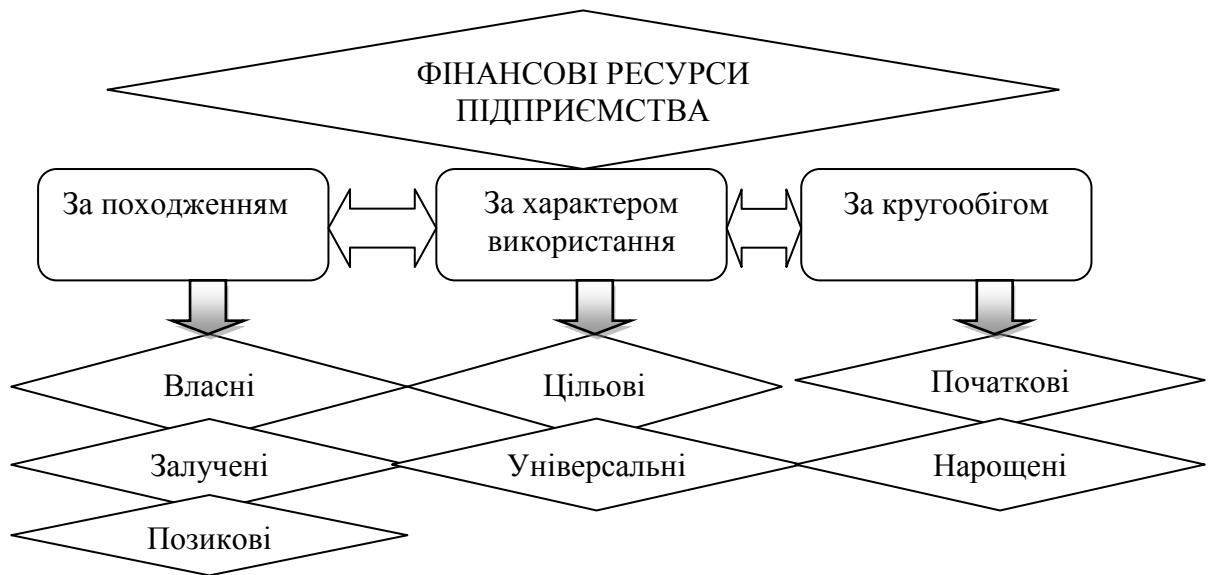

Рис. 1.3. Класифікація ресурсів фінансових підприємства.

Здійснюючи аналіз рисунка 1.3 варто з акцентувати увагу на твердження Кірсанової А.М. та Точонова І.В стосовно того, що: «за походженням фінансові ресурси розділяються на власні, залучені і позичені. У свою чергу власні в реальній формі представлені в стандартній звітності у вигляді чистого прибутку й амортизації, а в перетвореній формі - у вигляді зобов'язань перед службовцями підприємства. Чистий прибуток являє собою частину прибутків підприємства, яка утвориться після вирахування із загальних сум прибутків обов'язкових платежів - податків, зборів, штрафів, пені, неустойок, частини процентів і інших обов'язкових виплат. Чистий прибуток знаходиться в розпорядженні підприємства і розподіляється за рішеннями її керівних органів. Залучені фінансові ресурси діляться також на дві групи: власні й позикові. Такий розподіл, зумовлений формою капіталу, в

якій він вкладається зовнішніми учасниками в розвиток даного підприємства: як підприємницький або як позиковий капітал. Відповідно результатом вкладень підприємницького капіталу є утворення залучених власних фінансових ресурсів, результатом вкладень позикового капіталу - позикових коштів. Позичені кошти - це ті, що одержує підприємство на визначений термін, за плату й на умовах повернення. Формуються вони, переважно, за рахунок коротко і довгострокових кредитів банків» [35, с. 117].

В свою чергу Стоянова Є.С. звертає увагу на те, що: «за характером використання розрізняють цільові та універсальні фінансові ресурси. Цільові фінансові ресурси – це ресурси, що мають цільове призначення і використовуються на вказані цілі це кошти амортизаційного, резервного фонду, бюджетних асигнувань тощо. Універсальні фінансові ресурси використовуються на різні цілі фінансові вкладення, благодійні внески тощо. Фінансові ресурси також класифікують за кругообігом на початкові ті, з якими розпочинає підприємство свою діяльність, і прирощені ті, що створюються в процесі діяльності» [69, с. 275].

Узагальнюючи зазначене вище звернемо увагу на те, що збільшення особистих ресурсів фінансових суб'єкта господарюючого прямо залежні від обсягу прибутку одержуваного, котрий можливо отримати за рахунок реалізації товарів новинок і виробів, накопичення продажів обсягів, зменшення витрат. Крім цього підприємство має продовжувати збільшувати чистий прибуток, який можна направити на створення фондів грошових різних, на розширення основного виробництва, запровадження технологій новітніх і сплату акціонерам доходів. Знаходячи шлях вирішення питань відносно того, яку долю прибутку чистого важливо спрямовувати на виплату доходів засновникам, зокрема дивідендів з акціям, необхідно враховувати факторів низку. З боку одного, нарощення виплат дивідендних призводить до збільшення ціни курсової акцій, покращення репутації ділової підприємства, інший бік, прибутку чистого капіталізація, тобто на розвиток виробництва є найбільш прийнятним осередок фінансування підприємства функціонування.

В умовах коли підприємство певний проміжок часу здійснює фінансування розвитку свого, ситуація котра склалася призведе до занедбання технічного оснащення як фізично так і морально, накопичення виробництва витрат, втрат позицій конкурентних та, як наслідок, зменшення об'єму прибутковості. Зважаючи на те, що, підприємству необхідно вводити в практику фінансову реалізацію аналізу економічного функціонування підприємства і, таким чином генерувати аналітично-інформаційне підґрунтя ключових показників підприємства функціонування.

1.2. Система управління фінансовими ресурсами підприємства.

Керування ресурсами фінансовими підприємства виступає завданням ключовим, котре собі ставить за мету будь-яке підприємство, в незалежності від власності його форми, галузі і масштабування функціонування. Важливість даного напрямку обумовлена особливою роллю фінансів, що являють собою єдиний вид ресурсів, здатних трансформуватися в інший різновид ресурсів таких як будівлі, технології, сировину, персонал. Ефективність та раціональність такої трансформації багато в чому визначають економічний добробут підприємства, а також усіх зацікавлених у його масштабування - власників, менеджерів, кредиторів, держава, суспільство та ін. Ресурси фінансові можуть застосовуватися як активи працюючі самостійно, які формують різновиди доходів.

В реаліях сьогодення підприємств функціонування керування ресурсами фінансовими підприємства ключовим напрямом функціонування практичного, котре розвиваються різноманітно найбільш, котре має на меті ґрунтовну підготовки у галузі підприємства економіки, обліку бухгалтерського, теорії і практики керування фінансами, правових аспектів і податкових платежів. Даний напрямок включає в першу чергу обґрунтування та розробку методики керування ресурсами фінансовими підприємства а також їх джерелами.

Ми погоджуємося з твердженням Погріщук Г.Б. та Руденко В.В. стосовно того, що: «основою стійкого зростання та фінансової стабільності економіки України в ринкових умовах є ефективне управління фінансовими ресурсами підприємств як найбільш важливого структурного елементу економічної системи держави. Відсутність грамотного управління фінансовими ресурсами збільшує рівень підприємницьких ризиків, погіршує фінансовий стан суб'єктів господарювання, зменшує можливості залучення капіталу. Наслідком може стати втрата платоспроможності та фінансової незалежності підприємств, що знижує вкладення в економіку держави в цілому, звужує ринки товарів і послуг. Проблема управління фінансовими ресурсами набуває актуальності ще і тому, що функціонування підприємств в умовах фінансової нестабільності призвело до зменшення величини їх оборотних активів, скорочення обсягів діяльності, неефективного використання наявних ресурсів, зростання витрат і збитків» [51, с. 108].

Розглянемо більш детально трактування підґрунтя твердження керування ресурсами фінансовими підприємства різними науковцями, адже в основі функціонуючої практики керування ресурсами фінансовими підприємств ґрунтуються фундаментальні положення фінансового менеджменту.

Горбан А. П. стверджує, що: «управління фінансовими ресурсами підприємства це сукупність форм і методів, на основі яких здійснюється управління грошовим оборотом та фінансовими ресурсами» [18, с. 26].

Кантур С. Ф., Коцаб Н. А. зазначають: «управління фінансовими ресурсами підприємства – це сукупність цілеспрямованих методів, операцій, способів і прийомів впливу на фінанси для досягнення необхідного результату» [33, с. 77].

Бланк І. О. увагу звертає на те, що: «управління фінансовими ресурсами це система принципів і методів розробки та реалізації рішень, пов'язаних із забезпеченням ефективного формування, розподілу та використання в ході господарської діяльності» [5, с. 358].

Добринь С.В. наголошує на тому, що: «управління фінансовими ресурсами є достатньо складним завданням для підприємства, оскільки разом із платоспроможністю та дохідністю необхідно забезпечувати і кругообіг фінансових ресурсів. Саме тому, при формуванні і використанні фінансових ресурсів необхідно підтримувати своєрідний баланс між збільшенням обсягів фінансових ресурсів для забезпечення постійної платоспроможності підприємства, та забезпечення ефективності виробництва і конкурентоздатності готової продукції шляхом раціонального використання цих ресурсів» [28, с. 38].

Узагальнюючи вищенаведене, зазначити варто, що результативне функціонування господарювання суб'єкта будь-якого має на меті чітке керування ресурсами фінансовими. Керування ресурсами фінансовими підприємства характеризується генерацією методів цілеспрямованих, вчинків, важелів, маніпуляцій впливу на фінансів види різні для одержання ефекту необхідного.

Враховуючи зазначене доцільно сформулювати цілі, на досягнення яких спрямоване дієве керування ресурсами фінансовими підприємства:

- втримання підприємства за умов динамічно змінюваного зовнішнього середовища та постійно зростаючої конкуренції;
- підтримання стійкості фінансової підприємства;
- лідерство в конкурентній боротьбі;
- максимальне збільшення вартості ринкової підприємства;
- стабільне накопичення потенціалу економічного;
- нарощення об'ємів виготовлення і продажу послуг чи продукції;
- максимальне накопичення прибутку;
- максимальне зменшення витрат;
- встановлення функціонування рентабельного та інше.

Розміщення цільових пріоритетів вибирається безпосередньо підприємством і залежне від галузі господарювання, циклу життєвого етапу, положення в даному сегменті ринку і багато іншого, але успішне просування

до поставленої в значній мірі залежне від дієвої функціонуючої системи керування ресурсами фінансовими на підприємстві.

Керування ресурсами фінансовими виступає елементом важливим суцільної стратегії фінансової організації, та має на меті задоволення потрібного рівня оплати його існування і розвитку. Складова і перебіг функціонування системи керування ресурсами фінансовими підприємства зазначені в додатку А.

Аналізуючи додаток А необхідно акцентувати увагу на тому, що об'єктом керування у цій структурі виступають безпосередньо фінансові ресурси, включаючи їх обсяг, джерела формування, відносини, складаються в ході генерування і застосування ресурсів фінансових. Підсумки керування виявляються в грошових та інформаційних потоках, що використовуються в новому циклі управління. Керівною підсистемою є фінансова служба функціонуючого суб'єкта, що має вплив на його функціонування господарсько-виробниче через механізм фінансовий, котрий генерує в собі методологію фінансові, інструменти фінансові і сукупність забезпечення інформаційного.

Аналізуючи праці Дороніної М.С. та Пономаренко В.С. варто виокремити той факт, що: «із дослідження проблеми управління фінансовими ресурсами підприємства випливає необхідність розробки вдосконаленого механізму управління фінансовими ресурсами, що відповідав би сучасним умовам господарювання. Формалізований опис зазначеного процесу управління фінансовими ресурсами підприємства ґрунтується на визначенні комплексу показників, що відображають різноманітні параметри та результатів їх здійснення» [29, с. 187].

Козачок І.А. в свою чергу наголошує на тому, що: «в контексті ринкових перетворень виникає необхідність розробки цілісної системи принципів управління фінансовими ресурсами підприємства, які орієнтуються на нові умови функціонування, а саме: забезпечення конкурентної переваги як основної мети розвитку підприємства; оцінка

ресурсного потенціалу підприємства як сукупності трудових, матеріальних та фінансових ресурсів, що забезпечують можливість реалізації його цілей; одноманітність техніко-економічних механізмів розподілу ресурсів на усіх рівнях технологічної структури; зіставлення фінансового потенціалу з цільовими стратегічними орієнтирами і прийнятним рівнем ризику для забезпечення фінансової безпеки підприємства; системність управління фінансовими ресурсами і ризиками» [36, с. 280].

Використовуючи ключові принципи теорії менеджменту, а також дослідивши економічний зміст та необхідність ресурсів фінансових для підприємства на рисунку 1.4. запропонуємо інформаційну модель загальної системи керування ресурсами фінансовими підприємства.

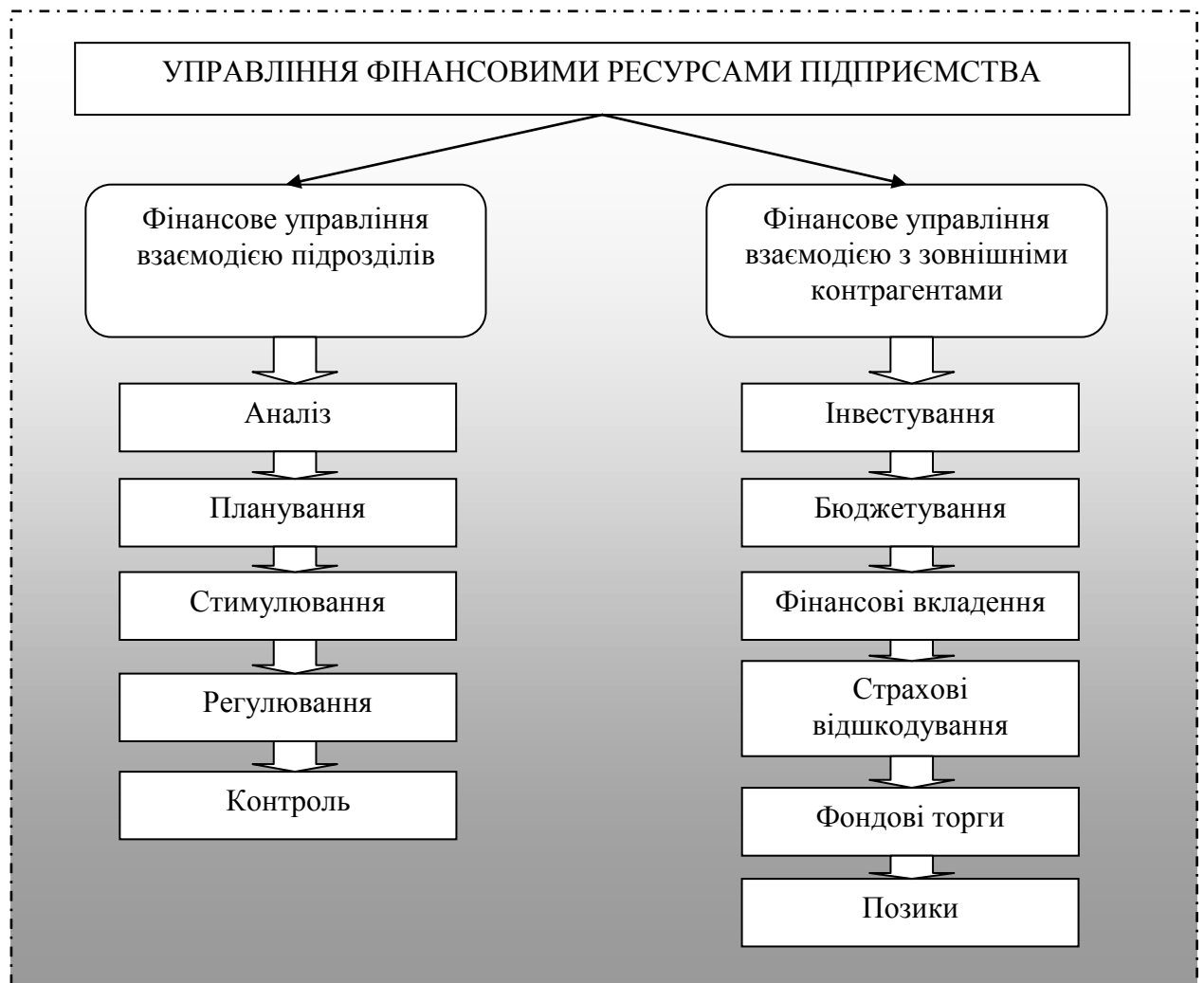

Рис. 1.4. Інформаційна модель загальної системи керування фінансовими ресурсами підприємства

Здійснивши аналіз рисунку 1.4. з генеруємо увагу на тому, що виділяються два основні елемента керування ресурсами фінансовими підприємства: перший – фінансове керування взаємодією внутрішніх підрозділів, другий – керування ресурсами фінансовими, що залучаються підприємством ззовні. Керування фінансове внутрішнє дозволяє отримувати економічну ефективність від існуючої інтеграції роботи внутрішніх підрозділів. Це одержання синергетичного ефекту, зниження витрат та невиробничих платежів та зміна строків їх сплати, отримання додаткових знижок при закупівлі сировини та запасних частин для підприємства, зменшення витрат збутових продукції підприємств окремих в результаті застосування схем логістичних збуту. Фінансове керування другого типу дає можливість стратегічно зростати підприємству. Найважливішими елементами при цьому є своєчасна оцінка інвестицій, продаж акцій, державна підтримка, страхове відшкодування, підприємницький капітал, доходи за фінансовими вкладеннями тощо.

За твердженням Радченко І.В.: «метою управління фінансовими ресурсами є забезпечення діяльності підприємства оптимальним обсягом фінансових ресурсів у кожний конкретний період часу відповідно до напрямів його розвитку, організація формування необхідного рівня та раціонального використання фінансових ресурсів, максимізація прибутку та забезпечення підвищення ринкової вартості підприємства» [57, с. 70].

В свою чергу Данилко В.К. та Ситий Д.В. наголошують на тому, що: «система управління фінансовими ресурсами є сукупністю форм і методів, на основі яких здійснюється управління грошовим оборотом та фінансовими ресурсами. Така система буде вважатися ефективною лише тоді, коли вона надасть можливість не лише раціонально використовувати наявні ресурси, а й забезпечити системний пошук можливостей подальшого розвитку підприємства» [25, с. 104].

У додатку Б представлена детальна характеристика системи управління ресурсами фінансовими підприємства.

Аналізуючи інформацію представлену у додатку Б зауважимо, що ми розділяємо думку В.К. Данилка та Ситого Д.В. стосовно того, що: «прогресивні методи управління фінансовими ресурсами підприємства ґрунтуються на застосуванні цінних паперів широкого функціонального складу депозитарні розписки, похідні цінні папери, різноманітні корпоративні облігації, широких можливостях виходу підприємств те тільки на національний, а й на міжнародний фінансовий ринок. Але застосування цих прогресивних методів управління фінансовими ресурсами в діяльності вітчизняних підприємств дуже обмежено або взагалі неможливо, оскільки: у підприємства низький рівень інвестиційної при вабливості, що перешкоджає успішному розміщенню емітованих цінних паперів; доступ до міжнародних фінансових ринків мають головним чином крупні корпорації, а не малий та середній бізнес; присутні великі накладні витрати, пов'язані з емісією цінних паперів, що знижує економічну ефективність залучення коштів з фондового ринку; працівники фінансової служби на підприємстві не володіють необхідними знаннями та вміннями застосувати вказані методи управління фінансовими ресурсами. Стосовно традиційних методів управління фінансовими ресурсами, то збільшення позикового капіталу вітчизняних підприємств шляхом залучення банківських кредитів стримується обмеженістю кредитних ресурсів, значними розмірами плати за їх використання, високими кредитними і валютними ризиками» [25, с. 107].

Узагальнюючи зазначимо той факт, що з метою дієвого існування системи керування підприємства фінансами, для впливу раціонального системності керування на керовану важливо застосувати інноваційну типологію керування фінансами, котра ґрунтується на чітко визначених засадах. Поряд з ключовою ціллю керування фінансами підприємства важливо виокремити ключові завдання. До них відносять:

- генерування необхідного рівня ресурсів фінансових;
- створення найбільш дієвого застосування ресурсів фінансових;
- оптимізацію потоків грошових;

- максимальне збільшення прибутку за доступного рівня ризику фінансового;
- встановлення рівноваги фінансової постійної підприємства;
- встановлена швидкість збільшення потенціалу економічного підприємства;
- мінімальний рівень витрат та ін.

Формулювання завдань загалом залежить від технології, розмірів підприємства, ситуації на ринку, економічних, політичних факторів та ін.

Отже враховуючи вищенаведене, керування ресурсами фінансовими підприємства виступають фундаментальною підсистемою основної системи організацією керування. Вона допомагає знайти відповіді на важливі питання, що стосуються величини та збалансованої активів структури підприємства, що сприяють досягненню поставлених перед суб'єктом господарюючим цілей та завдань, пошуку джерел організації поточного та перспективного керування діяльністю фінансовою підприємства, що задовольняє її платоспроможність та стійкість фінансову.

Все вищезгадане дає можливість сформулювати висновки, що керування підприємства фінансами – є процесом, спрямований на оптимізацію руху та розподіл грошових коштів для досягнення мети як підприємства загалом, і окремих працівників. Управління фінансами направлено на вирішення задачі впливу на рівень та структуру потоків грошових чином таким, щоб підприємство досягло поставленої мети. По суті, фінансове керування є керуванням ресурсами фінансовими. Керування фінансами має здійснюватись на кожному без виключення підприємстві.

Управління фінансами здійснюється за допомогою здійснення аналізу фінансового, планування, обліку, контролю та регулювання грошових коштів. Система керування фінансами має бути такою, що само розвивається. Це відображає виникнення таких якостей, як гнучкість та адаптивність до змін, орієнтація на інновації, пошук та розробка ідей із залучення інвестицій. Система керування фінансами в нових умовах стає джерелом додаткових

ресурсів фінансових у розвиток бізнесу.

1.3. Методичний інструментарій оцінки ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.

В теперішніх умовах функціонування проблематика покращення керування ресурсами фінансовими підприємства вважається досить актуальною та привертає дедалі більшу увагу керівників підприємств та спеціалістів у галузі фінансових та економічних наук, адже від застосування і дієвості застосування ресурсів фінансових життєдіяльність залежить підприємства. Аналіз дієвості застосування ресурсів фінансових підприємства вважається необхідною складовою для ухвалення управлінського рішення. Від детальності та якості проведеного аналізу залежить ефективність прийняття рішень для подальшого застосування ресурсів фінансових у функціонуванні підприємства.

Достатність в будь-якій сфері господарювання залежить від володіння та дієвості застосування ресурсів фінансових, котрі прирівнюються до кровоносної системи, що задовольняє життєдіяльність установи. За функціонування у ринковій економіці дані аспекти посідають першочергове місце, адже від дієвого застосування ресурсів фінансових і капіталу формується стійкість фінансова і достатність підприємства. В залежності від виду капіталу котрим володіє і розпорядженні господарювання суб'єкт, у відповідності до оптимальності структура його, рівня доцільності трансформації в фонди основні і оборотні залежать добробут фінансовий підприємства і дієвість діяльності його.

Варте уваги твердження Глушко А.Д. та Філіп М.Ф. стосовно того, що: «на сучасному етапі розвитку національної економіки в умовах посилення конкурентної боротьби на вітчизняному та світовому ринках актуальним постає питання ефективного управління фінансовими ресурсами, адже саме забезпеченість підприємства фінансовими ресурсами, оптимальність

структури джерел фінансування активів правомірно визначити одними з основних умов ефективності провадження фінансово-господарської діяльності. Ефективна система управління фінансовими ресурсами сприяє не лише адаптації підприємства до ринкових перетворень, стабілізації його фінансового стану, підвищенню спроможності протистояти внутрішнім та зовнішнім загрозам фінансовій стійкості, стимулюванню інвестиційної активності, а й в кінцевому підсумку визначає результати функціонування національної економіки у цілому. Ефективність управління фінансовими ресурсами значною мірою визначається рівнем організації процесів аналізу на підприємстві. Аналіз фінансових ресурсів правомірно визначити технологічною ланкою системи управління, що забезпечує її якісну основу. З урахуванням вищезазначеного наукова і практична значущість питання обґрунтування методичних підходів до аналізу фінансових ресурсів підприємств для забезпечення ефективності управління ними є беззаперечною» [17, с. 471].

На думку Савицької Г.В.: «під методом розуміється системне та комплексне вивчення, вимірювання та узагальнення впливу факторів на діяльність підприємства з метою пошуку варіантів підвищення її ефективності» [59, с. 124].

Ми рахуємо, що ціллю оцінювання дієвості застосування ресурсів фінансових виступає максимізація дієвості функціонування підприємства на основі введення інноваційних методик застосування ресурсів фінансових та керування ними.

Також Савицька Г.В. акцентує увагу на тому, що: «основними завданнями оцінки ефективності використання фінансових ресурсів вважатимуться такі як, діагностика фінансового стану підприємства, знаходження його проблемних місць та опрацювання причин їх виникнення; пошук варіантів покращення фінансового стану, фінансової стійкості та платоспроможності підприємства; розробка та впровадження певних заходів, які спрямовані на більш ефективне використання фінансових ресурсів та

посилення фінансового становища підприємства; прогнозування потенційно можливих фінансових результатів та створення моделей фінансового стану за різних альтернатив використання ресурсів. Оцінка ефективності використання з наступних складових оцінка структури та динаміки фінансових ресурсів щодо їх розміщення та джерел формування; оцінка ефективності та інтенсивності використання фінансових ресурсів; оцінка платоспроможності та кредитоспроможності підприємства» [59, с. 308].

Інформаційною базою відносно оцінювання дієвості застосування ресурсів фінансових підприємства виступає зміст балансу бухгалтерського і первинного дані і аналітичного обліку бухгалтерського. На рисунку 1.5 представлені основні методи оцінювання дієвості застосування ресурсів фінансових підприємства.

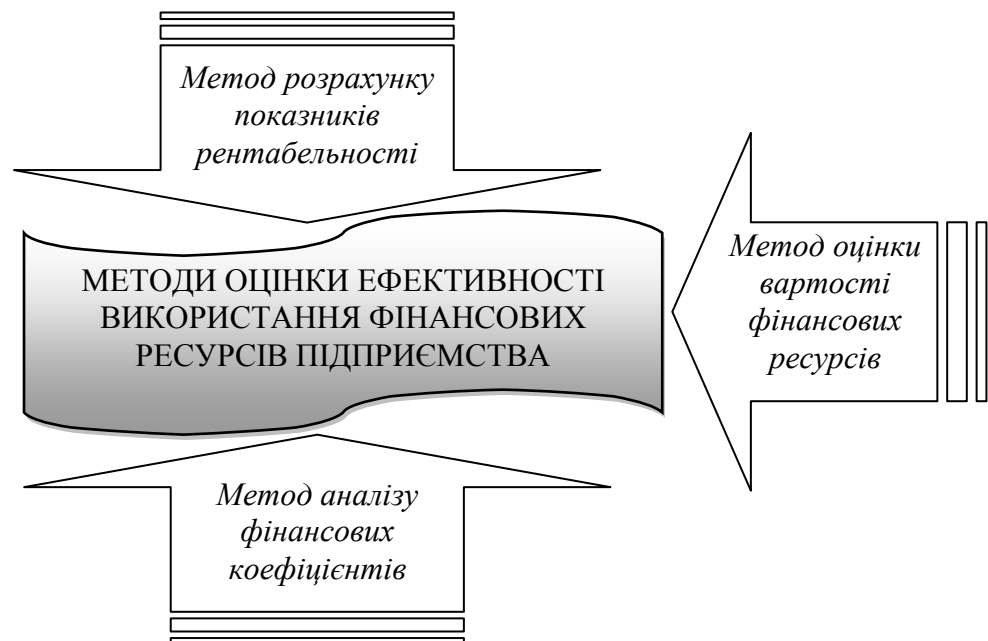

Рис. 1.5. Основні методи оцінки дієвості використання ресурсів фінансових.

Аналізуючи рисунок 1.5 звернемо увагу на те, що метод розрахунку рентабельності показників дозволяє охарактеризувати результативність роботи підприємства в цілому та його прибутковість. Показники рентабельності повніше, ніж прибуток, можуть охарактеризувати остаточні

діяльності результати підприємства, тому що їхня величина демонструє ефекту співвідношення із споживаними ресурсами. При використанні даного методу розраховують такі показники, як капіталу власного рентабельність та продажів, рентабельність необоротних та оборотних активів, рентабельність інвестицій.

Метод аналізу коефіцієнтів фінансових ґрунтується на розрахунку співвідношення різноманітних показників діяльності фінансової підприємства. Розраховані показники порівнюються з нормативами або зі середніми показниками діяльності інших підприємств цієї галузі. У менеджменті фінансовому найчастіше використовуються такі коефіцієнти: коефіцієнти оцінки стійкості фінансової, ліквідності і платоспроможності підприємства; коефіцієнти оцінки активів та капіталу оборотності. Метод вартості оцінки ресурсів фінансових ґрунтується на розрахунку вартості підприємства капіталу, яка є прибутковості мірою операційної діяльності та визначає прибутку частину, який має бути сплачено за використання сформованого та залученого нового капіталу. При використанні даного методу розраховують вартість капіталу власного та акціонерного; вартість капіталу позикового у формі кредиту банківського, платежу та емісії облігацій короткострокового відстрочення; вартість лізингу фінансового; вартість середньозважену капіталу та його ефективність граничну.

Після проведення оцінки дієвості застосування ресурсів фінансових фінансово-економічні служби підприємства створюють систему керування ресурсами фінансовими. До неї входить планування потоків грошових, виявлення максимально заборгованості дебіторської допустимої розподіл коштів за напрямками та фондами тощо. Таким чином, одночасне використання всіх перерахованих вище методів здатне надати максимально точну оцінку дієвості застосування ресурсів фінансових і як наслідок надати правильне напрямком думки на момент прийняття керованого рішення в галузі політики фінансової підприємства.

На думку Шевчук Н.А. та Гречухіна О.С.: «оцінку якості управління

фінансовими ресурсами підприємства необхідно проводити за критеріями стійкості, платоспроможності та ділової активності, які розглядаються через показники структури капіталу, ліквідності та оборотності, що дає можливість оцінити вплив якості управління фінансовими ресурсами на рівень рентабельності та динаміку розвитку підприємства» [75, с. 156].

Враховуючи вищенаведене, пропонуємо на рисунку 1.6 розглянути структуровані критерії та показники керування ресурсами фінансовими підприємства.

Рис. 1.6. Критерії та показники управління ресурсами фінансовими підприємства.

Продовжуючи тему оцінювання дієвості використання ресурсів

фінансових підприємства варто звернути увагу на твердженні Гвоздей Н.І, Бондарук І.С., Вінницької О.А. відносно того, що: «ефективність використання фінансових ресурсів має під собою не тільки віддачу від кожного виду ресурсу, але й оптимальність структури ресурсів, адже на практиці важливо не тільки визначити загальні економічні результати, але і мати можливість проаналізувати фактори, що їх обумовили. Іншими словами, мова йде про встановлення причин підвищення або зниження рівня ефективності використання фінансових ресурсів. Зрозуміло, що причин цих може бути багато. Перелічимо основні з них. Для того, щоб виконати подібного роду аналіз, необхідно визначити узагальнювальний показник як функцію від часткових показників оцінки ефективності, таким чином модель такого показника буде середньою величиною часткових показників ефективності, зважених по частці факторних фінансових ресурсів у сукупному обсязі цих ресурсів» [15, с. 217].

Підводячи підсумки представленого вище звернемо увагу на те, що дієве застосування ресурсів фінансових є порівнянням якості і кількості ресурсів затрачених з якісним і кількісним виокремленням результатів отриманих. В новітніх рамках існування проблематика дієвого застосування ресурсів фінансових виступає надзвичайно актуально, адже безперервний спричиняє порушення нормального існування організацій, підприємств, галузей і взагалі економіки.

Сутність дієвого застосування ресурсів фінансових, як і будь-яких ресурсів видів інших, має на меті порівняння якості і кількості затрачених ресурсів із кількісним і якісним вираженням здобутих результатів. В результаті, мінімізація продукції матеріаломісткості (виготовлення кількості більшої продукції без максимізації рівня застосовуваної для сировини цього і матеріалів) веде до економічного використання ресурсів фінансових. Мінімізація затрат праці живої на продукції одиницю свідчить про зростання дієвості застосування ресурсів трудових, що задовольняє теж економію ресурсів фінансових за допомогою збільшення накопичень грошових і

зниження необхідності підприємства у ресурсах додаткових. Відповідно, дієве застосування ресурсів фінансових засвідчує ефект застосування матеріально-сировинних, ресурсів трудових, ще описує відповідні відносини економічні, притаманні фінансів категорії. застосування розподільчу фінансів функції підприємства отримують максимального режиму існування в економіці ринковій. Дієвість застосування ресурсів фінансових можливо охарактеризувати з використанням співставлення результатів досягнутих функціонування (прибутку наприклад) із сумою ресурсів фінансових, котрі були в користуванні підприємства за проміжок часу відповідний.

Висновки до розділу 1.

1. Ключовим із джерел реалізації розвитку діяльності підприємства, а також розширеного відтворення є ресурси фінансові. Політика фінансова підприємств будується на підставі накопичення об'ємів ресурсів фінансових, адже обсягів зниження негативно відобразатиметься на діяльності результатах. Отже, відмінний стан фінансовий підприємства, платоспроможність його, ліквідність, стійкість фінансова залежні від об'ємів ресурсів фінансових і їх оптимального застосування.

2. Деякі вчені не поділяють ресурси фінансові держави і ресурси фінансові підприємств і дають їм загальне визначення. Така спроба об'єднання при визначенні їх економічною сутністю є непереконливою з тієї причини, що існують суттєві відмінності в змістовному наповненні ресурсів фінансових на макро і мікроекономічних рівнях. Без уваги при такому трактуванні залишається значна частина специфічних змістовних якісних характеристик фінансових підприємств ресурсів.

3. В процесі формування ресурсів фінансових підприємства функціонують за такими видами фінансових взаємовідносин: між засновниками і підприємством в період його створення; між суб'єктом господарювання та його власниками в ході діяльності підприємства

передбачаючи ліквідацію ймовірну чи банкрутство; між господарювання суб'єктом та іншими установами.

4. Ресурси фінансові можуть виникати з різних джерел, підприємству ж, а конкретніше їх керівництву, необхідно своєчасно позначити, а також зосередити на їх залучення певні структурні підрозділи чи сегменти для підприємства. Накопичення власних ресурсів фінансових підприємства залежить безпосередньо від суми прибутку одержуваного, який може бути шляхом досягнутий продажу товарів нових і виробів, накопичення продажу обсягів, витрат мінімізація.

5. Власних збільшення ресурсів фінансових підприємства залежить безпосередньо від суми прибутку одержуваного, котрий може досягнутий бути за рахунок реалізації товарів нових і виробів, накопичення об'ємів реалізацій, витрат зниження. Крім цього підприємство має продовжувати збільшувати чистий прибуток, який можна направити на створення різних фондів грошових, на розширення виробництва основного, впровадження технологій інноваційних і доходів виплату акціонерам.

6. В сьогодення умовах функціонування керування ресурсами фінансовими підприємства – є одним із напрямків діяльності практичної, що найбільш динамічно розвиваються, яке передбачає необхідність фундаментальної підготовки в галузі економіки підприємства, бухгалтерського обліку, теорії та практики керування фінансами, права і податкових. Даний напрямок включає в першу чергу обґрунтування та розробку методології керування ресурсами фінансовими підприємства та їх джерелами.

7. Ціллю аналізування дієвості застосування ресурсів фінансових виступає збільшення дієвості господарювання підприємства на основі введення новітніх методик застосування ресурсів фінансових і керування ними.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ

2.1. Загальна характеристика фінансово-господарської діяльності.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Інж-Строй» створене 10 вересня 1998 року. Товариство з обмеженою відповідальністю проводить свою діяльність на території Одеської області, юридична адреса СУВОРОВСЬКИЙ Р-Н, ВУЛ. ГЕНЕРАЛА Бочарова 7а. Керівником підприємства є Цуркан Б.В.

ТОВ «Інж-Строй» є юридичною особою: має у власності майно, може від свого імені набувати та здійснювати майнові та особисті немайнові права, має зобов'язання, може бути позивачем та відповідачем у суді, відкривати рахунки у банках. Розмір капіталу статутного складає 34 375,00 грн. ТОВ «Інж-Строй» має декілька видів діяльності основним є: будівництво житлових і нежитлових будівель.

Середня працівників кількість даного підприємства 68 чоловік. Робочий тиждень триває 40 годин. Графік робочого дня наступний: в 8.00 год. початок а закінчення робочого дня в 17.00 годин, обідня перерва з 12.00 до 13.00 годин.

Для подальшого дослідження фінансового стану ТОВ «Інж-Строй», доцільно вивчити та проаналізувати основні показники його діяльності.

Основні економічні показники є узагальнюючими параметрами ТОВ «Інж-Строй». У своїй сукупності ці показники відображають загальний стан

справ на підприємстві виробничо-технічної, господарсько-фінансової, комерційної, соціальной сферах.

Наявність земельних ресурсів є основою для підприємства сільськогосподарського будь-якого. Отже, аналіз динаміки складу і структури земельних ресурсів, землезабезпеченості підприємства є першочерговим. Аналіз динаміки складу і структури земельних ресурсів, землезабезпеченості ТОВ «Інж-Строй» представлено в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка і структура ресурсів, землезабезпеченість ТОВ
«Інж-Строй»

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2022 р. у % до 2018р.
	га	га	га	га	га	
Площа. с-г угідь	2451,34	2375,03	2529,27	2487,3	2523	102,9
З них ріллі	2451,34	2375,03	2529,27	2487,3	2523	102,9
Рівень землі розораності, %	100	100	100	100	100	-
Приходиться на 1 робітника:						
-с-г угідь	34,52	28,96	31,62	33,16	37,10	107,5
- ріллі	34,52	28,96	31,62	33,16	37,10	107,5

Аналізуючи динаміку складу та земельних структури ресурсів ТОВ «Інж-Строй» наголосимо на тому, що на протязі періоду досліджуваного площа угідь сільськогосподарських підприємства не змінювалась майже. У 2022 році, в порівнянні з 2018 роком площа угідь сільськогосподарських ТОВ складала 2523 га., що на 2,9% більше ніж у 2018 році. Вся площа угідь сільськогосподарських на підприємстві на протязі 2018-2022 років складається з ріллі, адже рівень розораності на підприємстві 100%. Аналізуючи частку ріллі, що припадає на 1 робітника, варто наголосити та тому, що даний показник найбільше значення мав у 2022 році 37,1 га, це свідчить про те, що за весь досліджуваний період у 2022 році спостерігалась найменша чисельність працівників на підприємстві.

Ключовими значеннями, що характеризують виробництво та продукції реалізацію, є будівельна продукція, продукція реалізована, прибуток від продукції реалізації. В таблиці 2.2 проаналізуємо склад та структуру будівельної продукції ТОВ «Інж-Строй».

Таблиця 2.2

Склад і структура будівельної продукції в ТОВ «Інж-Строй»

Вид продукції	2018р.		2019 р.		2020 р.		2021 р.		2022 р.	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
дорожні	11538,7	46,81	6455,5	17,39	9241,6	28,85	9585,1	26,24	11293,0	27,93
експлуат.утр.	3360,3	13,63	2206,0	5,94	1829,3	5,71	4078,4	11,16	1057,9	2,62
капремонт	963,9	3,91	21,04	0,06	168,2	0,53	277,0	0,76	67,3	0,17
	0	0,00	260,1	0,70	450,6	1,41	100,9	0,28	514,9	1,27
середній ремонт доріг	532,0	2,16	7592,0	20,45	6600,2	20,60	852,6	2,33	6179,8	15,28
офісні будівлі	5727,2	23,32	17823,4	48,01	10790,6	33,68	21134,7	57,85	16503,7	40,82
житлове	22122,1	89,74	34358	92,55	29080,5	90,77	36028,7	98,62	35616,6	88,09
	2528,1	10,26	2765,6	7,45	2956,3	9,23	504,4	1,38	4815,4	11,91
склади	2528,1	10,26	2765,6	7,45	2956,3	9,23	504,4	1,38	4815,4	11,91
капремонт	24650,2	100	37123,6	100	32036,8	100	36533,1	100	40432	100

Проаналізувавши структуру та склад будівельної продукції ТОВ «Інж-Строй» зазначимо, що продукція підприємства складається з дорожнього, житлового та офісно-складського будівництва. На підприємстві переважають будівельні роботи - житлове будівництво. Проте, в структурі продукції більшу частку займає продукція житлового будівництва, так у 2022 році доля житла складала 88,09% тоді як доля будівництва складської нерухомості складала 11,91% відповідно. Оцінюючи вартість продукції всього по підприємству за досліджуваний період

наголосимо, що в 2022 році, в порівнянні з 2018 роком даний показник збільшився на 15781,8 тис. грн. і мав значення 40432 тис. грн.

Використовуючи значення ваги питомої автономних видів продукції будівельної (робіт) ТОВ «Інж-Строй» в таблиці 2.3 здійснимо їх ранжування та визначимо коефіцієнт підприємства спеціалізації.

Таблиця 2.3

Ранжируваний ряд питомої ваги окремих видів робіт, %

Рік	1	2	3	4	5	6		К
2018	46,81	23,23	13,63	10,26	3,91	2,16	-	0,56
2019	48,01	20,45	17,39	7,45	5,94	0,7	0,06	0,54
2020	33,68	28,85	20,6	9,23	5,71	1,41	0,53	0,49
2021	57,85	26,24	11,16	2,33	1,38	0,76	0,28	0,51
2022	40,82	27,93	15,28	11,91	2,62	1,27	0,17	0,50

Коефіцієнт спеціалізації розраховують за формулою 2.1.

$$K = 100 : (\sum PVi (2i - 1)), \quad (2.1)$$

де PVi - вага питома i -го продукції товарної виду в об'єму її загальному;

i – номер порядковий самостійних продукції видів по їх питомій вазі.

Значення K до 0,20 свідчить про низький рівень спеціалізації підприємства; 0,21 - 0,40 - середній; 0,41 - 0,60 - високий; 0,61 та більше - пояснює поглиблену спеціалізацію підприємства.

За твердженням Андрійчука В.Г.: «Спеціалізація відбиває якісний бік суспільного поділу праці і вказує, виробництво яких саме видів продукції є переважаючим на даній території. Це – ефективна форма організації господарства, яка дає можливість зосередити виробництво певних видів продукції на окремих територіях і підприємствах й отримати завдяки цьому кращі результати господарської діяльності» [2, с. 457].

На рисунку 2.1 розглянемо детально динаміку зміни коефіцієнта спеціалізації ТОВ «Інж-Строй» за 2018-2022 роки.

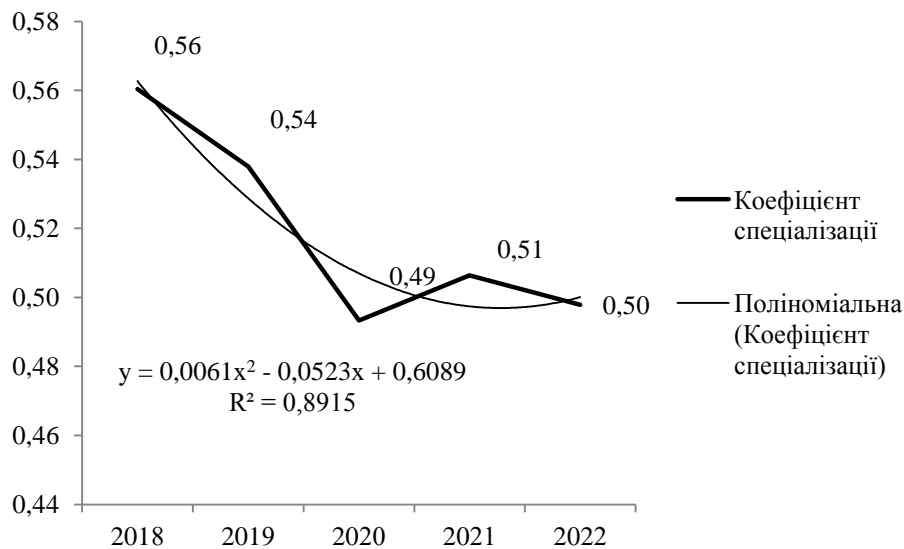

Рис. 2.1. Динаміка зміни коефіцієнта спеціалізації ТОВ «Інж-Строй» за 2018-2022 роки.

Здійснюючи аналізування рисунку 2.1 наголосимо на тому, що за весь досліджуваний період 2018-2022 рр. коефіцієнт спеціалізації ТОВ «Інж-Строй» свідчить про рівень високої спеціалізації, тобто підприємство зосереджене на будівництві будівель і споруд.

Ми погоджуємося з думкою Батракової Т.І. та Бондар В.В. стосовно того, що: «в умовах ринкової економіки особливого значення набувають питання ефективного використання основних та оборотних активів, що пов'язане з фінансовим менеджментом підприємства, адже обґрунтована й виважена політика управління основними та оборотними активами формує ідеологію управління фінансами, орієнтовану на реалізацію заходів, що спрямовані на підвищення ефективності їх використання, а, в окремому випадку – на збільшення їх вартості і вартості бізнесу у цілому. Існування ряду негативних економічних явищ в Україні призводять до того, що забезпечення виробничої діяльності основними та оборотними засобами стає проблемою» [3, с. 55].

В таблиці 2.4. аналіз здійснимо динаміки засобів основних і оборотних ТОВ «Інж-Строй».

Таблиця 2.4

Аналіз динаміки засобів основних та оборотних ТОВ «Інж-Строй»
2018-2022 роки.

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022р.	Відношення 2022 р. до 2018 р.,%
Середньорічна фондів основних вартість, тис. грн.	8656,5	10196,5	10665	12466,5	14500	167,50
Середньорічна фондів оборотних вартість, тис. грн.	20883,5	24952	29512,5	37072,5	41611	199,25
Фондозабезпеченість, тис. грн.	353,1	429,3	421,7	501,2	574,7	162,75
Фондоозброєність на працівника середньорічного, тис. грн. праці в розрахунку	121,9	124,3	133,3	166,2	213,2	174,89
Фондовіддача в розрахунку на фондів основних 100 грн., грн.	291,3	378,3	310,0	297,3	286,7	98,42
Фондомісткість продукції грн.100 грн.	34,3	26,4	32,3	33,6	34,9	101,60

Аналізуючи дані таблиці 2.4 варто увагу звернути на те, що вартість середньорічна засобів основних і оборотних ТОВ «Інж-Строй» за період досліджуваний 2018-2022 роки має динаміку позитивну. Так, вартість середньорічна основних фондів у 2022 році складала 14500 тис. грн., що на 67,5% більше ніж у 2018 році. Вартість середньорічна фондів оборотних у 2018 році складала 20883,5 тис. грн., на протязі досліджуваного періоду збільшилась на 99,25% і у 2022 році становила 41611 тис. грн. Така динаміка для підприємства позитивною, є адже оновлюються основні фонди

підприємства і в свою чергу збільшуються фонди оборотні, які беруть участь виробничому циклі і можуть перетворюватися на грошові кошти протягом одного виробничого циклу. Фондовіддача свідчить про активність ділової підприємства, та показує дієвість використання фондів основних на підприємстві. Аналізуючи показник фондовіддачі зазначимо, що він має негативну варіацію, так у 2022 році в порівнянні з 2018 роком фондовіддача в розрахунку на 100 грн. основних фондів зменшилась на 1,58% таке зменшення не є критичним, проте свідчить про певне зменшення дієвості застосування основних фондів на підприємстві.

На рисунку 2.2 проаналізуємо динаміку зміни вартості середньорічної основних та фондів оборотних ТОВ «Інж-Строй» за 2018-2022 роки та здійснимо екстраполяцію на перспективний період.

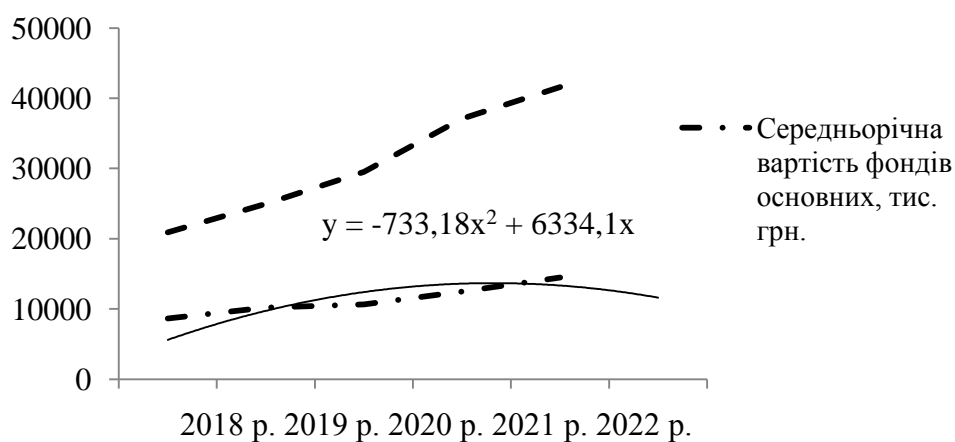

Рис. 2.2. Динаміка зміни вартості середньорічної основних та оборотних фондів ТОВ «Інж-Строй» за 2018-2022 роки.

Аналізуючи рисунок 2.2 наголосимо на тому, що стосовно середньорічної вартості фондів основних, проведена екстраполяція на один рік вперед, яка свідчить про те, що досліджуваний показник матиме тенденцію до зменшення. Отже, на підприємстві варто приймати управлінські рішення відносно оновлення складу фондів основних.

Важливим і необхідним елементом в організаційній структурі підприємства є наявність ресурсів трудових. Варіація ресурсів трудових на ТОВ «Інж-Строй» за 2018-2022 роки проаналізовано в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5.

Динаміка ресурсів трудових та дієвість їх використання в ТОВ "Інж-Срой"

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022р.	Відношення 2022р. до 2018р.
Обсяг будівельних робіт, тис. грн. - всього:	7485,5	6574,7	5508,1	12119,3	11767,9	157,2
в т.ч. в житловому	7129,7	6214,8	5139,7	1175,6	11284,7	158,2
в дорожньому	355,8	359,9	368,4	363,3	296,5	135,8
Середньорічна працівників кількість, осіб – всього:	71	82	80	75	68	95,8
в т.ч. в житловому	67	77	76	71	65	97,0
в т.ч. в дорожньому	4	5	4	4	3	75,0
Річна продуктивність праці, тис. грн.	105,4	80,2	68,9	161,6	173,1	164,2

Аналіз таблиці 2.5 доводить той факт, що при аналізі трудових ресурсів важливим ще є показник обсягу реалізованої будівельної продукції.

Кількість середньорічна працівників на підприємстві на протязі досліджуваного періоду змінювалася нерівномірно, в 2018 даний показник складав 71 чол., а в 2022 68 чол. Продуктивність праці річна за досліджуваний період збільшилась. У 2022 році, в порівнянні з 2018 роком мала позитивну динаміку і збільшилась на 67,7 тис. грн. така динаміка пояснюється збільшенням виробничих потужностей.

На рисунку 2.3 проаналізуємо динаміку річної продуктивності праці ТОВ «Інж-Строй» за 2018-2022 роки.

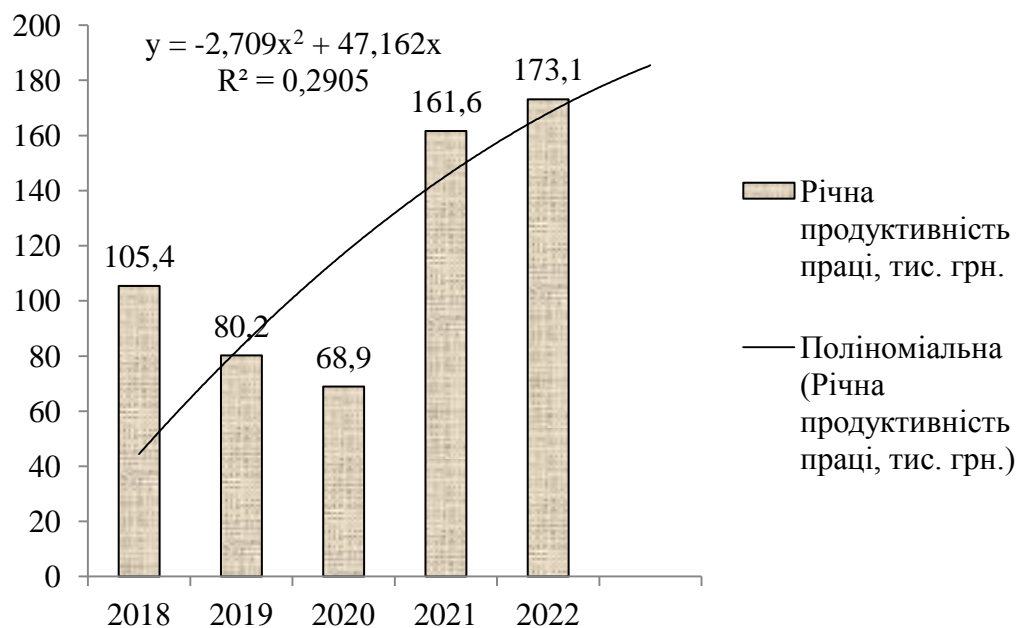

Рис. 2.3. Динаміка річної продуктивності праці ТОВ «Інж-Строй» за 2018-2022 роки.

Дослідження рисунку 2.3 свідчить про те, що провівши поліноміальну лінію тренда з перспективою на один рік, при незмінних умовах господарювання річна продуктивність праці почне зменшуватися.

Отже, здійснивши організаційно-економічну характеристику варто наголосити на тому, що ТОВ «Інж-Строй» на протязі 2018-2022 років мало задовільний фінансовий стан та здійснювало прибуткову діяльність згідно з встановленими видами економічної діяльності.

2.2. Аналіз складу та структури фінансових ресурсів.

Дієвість у будь-якій сфері господарювання прямо залежна від обсягу і дієвості використання ресурсів фінансових, які прирівнюються до кровеносної системи, що забезпечує утримання життєвого рівня підприємства. Саме тому уболівання про фінанси є ключовою функцією господарювання будь-якого суб'єкта підприємства функціонуючого. За умов економіки ринкової дані твердження потребують значення першочергове. Враховуючи наведене вище за сучасних умов господарювання значно збільшується важливість і місія аналізування діяльності фінансової, ключовим фундаментом якої сукупність дослідження системного формування механізму, розміщення застосування капіталу із встановлення цілі стабільності фінансової і безпеки фінансової підприємства.

Ресурси підприємства фінансові – виступають вартісним вираженням виручки та надходжень зовнішніх, котрі має у користуванні суб'єкт господарюючий та мають на меті розрахунок зобов'язань фінансових, реалізацію витрат відносно відтворення та стимулювання матеріального співробітників. Ресурси фінансові можуть бути генеровані за рахунок залучення коштів позикових ззовні та за рахунок вкладень власних у підприємство.

Першочерговим при аналізі ресурсів фінансових підприємства виступає дослідження показників майнового стану. Адже без наявності майна здійснювати господарську діяльність підприємство не матиме змоги.

Ми погоджуємось з твердженням Мізіної О.В. та Панібратченко К.В. стосовно того, що: «аналіз майнового стану починається із дослідження капіталу котрим володіє підприємство та визначення змін які відбулися за аналізований період. Тенденції зміни майна підприємства слід пов'язувати з основними джерелами його формування. Для цього розглядаються показники пасиву балансу: підсумок, власний і позиковий капітал. Також слід

перевірити правильність вкладення коштів в активи підприємства. За інших рівних умов, ознаками позитивного майнового стану досліджуваного підприємства є: збільшення підсумку балансу в кінці звітної періоду в порівнянні з початковим; перевищення темпів приросту оборотних активів над необоротними; перевищення величини і темпів росту власного капіталу над позиковим; зразкова рівність темпів приросту кредиторської та дебіторської заборгованості» [49, с.68].

Показники майнового стану ТОВ «Інж-Строй» проаналізовані в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6.

Аналіз показників майнового стану ТОВ «Інж-Строй»

Показник	2018р.	2019р.	2020р.	2021р.	2022р.	Відхилення 2022р. до 2018 р. (+;-)
Частка оборотних фондів	0,55	0,55	0,43	0,42	0,51	-0,047
Частка у активах основних засобів	0,27	0,30	0,23	0,26	0,25	-0,025
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,29	0,30	0,36	0,32	0,37	0,08
Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,16	0,17	0,01	0,26	0,04	0,11
Частка оборотних виробничих активів	0,55	0,55	0,43	0,42	0,51	-0,047
Коефіцієнт мобільності ативів	2,55	2,16	3,15	2,70	2,84	0,29

Аналіз таблиці 2.6 показує, що частка виробничих оборотних фондів на за період дослідження певною зменшувалась мірою. Так, у 2022 році, в порівнянні з 2018роком розглянутий показник зменшився на 0,047. Частка основних засобів у активах мала динаміку до зменшення. Цей показник доводить те, що частка фінансових ресурсів підприємства, котру займають основні фонди. У 2022 році в порівнянні з 2018 роком частка засобів основних в активах зменшилась на 0,025 в. п. і у 2022 році складала 0,25%.

Зносу коефіцієнт засобів основних показник важливий для підприємства він засвідчує міру зношених основних засобів у сукупності загальній. В ТОВ «Інж-Строй» коефіцієнт зносу основних засобів із кожним досліджуваним періодом збільшувався та у 2020 році, в порівнянні з 2016 роком даний показник збільшився на 0,08 в. п. і досягнув значення 0,37%, підприємству варто активніше оновлювати основні засоби. В загальній сукупності коефіцієнт оновлення основних фондів має динаміку позитивну у 2022 році даний показник має значення 0,04%. Важливим показником в аналізі майнового стану підприємства також виступає коефіцієнт мобільності активів, він свідчить про можливість активів переходити від одної форми до іншої. Нормою є зростання показника даного, у ТОВ коефіцієнт мобільності активів має позитивну динаміку і з кожним досліджуваним роком збільшувався у 2022 році значення даного коефіцієнта складало 2,84%, що свідчить про можливість підприємством змінювати структуру активів за досить короткий проміжок часу. На рисунку 2.4 відображена динаміка зміни мобільності коефіцієнта активів за досліджуваний період.

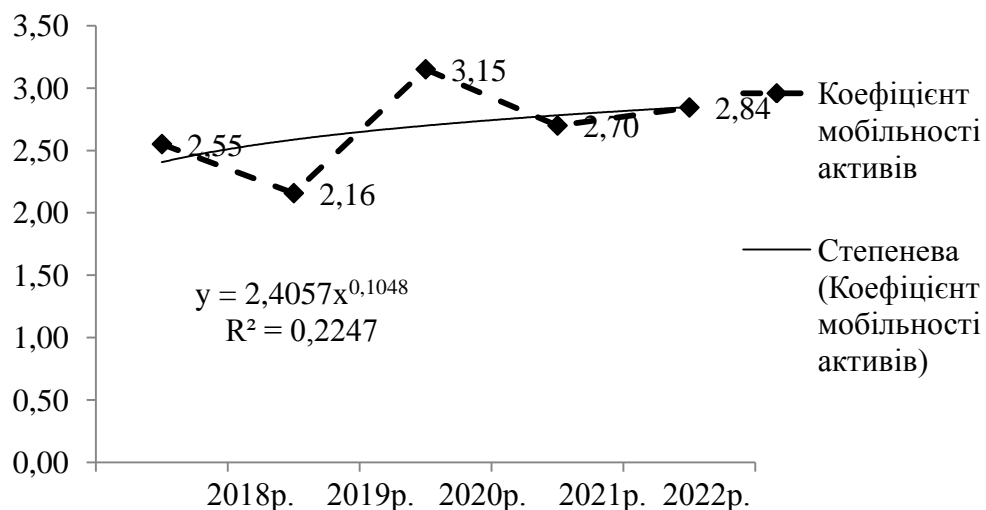

Рис. 2.4. Динаміка зміни коефіцієнта мобільності активів ТОВ «Інж-Строй» за 2018-2022 роки.

Аналізуючи рисунок 2.4 варто зазначити, що в динаміці коефіцієнт

мобільності активів має позитивне значення, проте провівши степеневу лінію тренда, бачимо, що в наступних періодах даний коефіцієнт або залишатиметься на тому ж рівні, або матиме поступове зниження.

Ключовою ознакою діяльності фінансової підприємства є його стійкість фінансова. За наявності абсолютної фінансової стійкості у підприємства є перевага над іншими підприємствами тієї ж сфери при отриманні кредиту, у виборі постачальників, залучення інвестицій. Таким чином, одним із найважливіших етапів аналізу стану фінансового підприємства виступає оцінювання його фінансової стійкості. Першорядна роль дослідження стійкості фінансової ґрунтується на тому, щоб виявити вчасно та усунути недоліки у діяльності фінансовій підприємства. Важливо розібратися у структурі розподілу активів і пасивів та запропонувати резерви вдосконалення стану фінансового підприємства.

В додатку В досліджено динаміку показників стійкості фінансової ТОВ «Інж-Строй» за 2018-2022 роки.

Аналізуючи додаток В виокремимо, що робочий капітал функціональний, або ж власні обігові кошти на протязі досліджуваного періоду 2018-2022 років мав тенденцію до зростання. У 2022 році даний показник мав значення 36839 тис. грн., що на 14345 тис. грн. більше ніж у 2018 році. Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами у 2022 році мав значення 0,85 і на протязі періоду досліджуваного мав варіацію до зменшення. Маневреність робочого капіталу свідчить про частину капіталу власного, яку можна використати для фінансування активів оборотних. У ТОВ «Інж-Строй» даний показник в 2022 році мав значення 0,90 і свідчить про те, що дана ситуація для підприємства є сприятливою, адже маневреність більша ніж 0,1. Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів свідчить про рівень достатності довгострокових коштів для забезпечення безперервного процесу виробничо-збутового, в ТОВ «Інж-Строй» даний показник на протязі періоду досліджуваного зменшувався поступово. У 2022 році в порівнянні з

2018 роком даний коефіцієнт зменшився на 0,07 в. п. та в 2022 році мав значення 1,10, що свідчить про стійкість задовільну підприємства, але якщо в динаміці розглядається зменшення показника то це свідчить про необхідність залучення капіталу короткострокового та довгострокового позикового. Варто також звернути увагу на коефіцієнт концентрації позикового капіталу. Даний показник свідчить про рівень левериджу підприємства, іншими словами, про використання капіталу позикового для покращення рентабельності інвестицій на підприємстві. Нормативне значення даного показника коливається в межах 0,4-0,6, в ТОВ «Інж-Строй» даний показник на протязі досліджуваного періоду має тенденцію до збільшення і в 2022 році в порівнянні з 2018 роком збільшився на 0,05 в. п. та мав значення 0,11, це свідчить про те, що рівень фінансових ризиків на підприємстві не є критичним і коливається в межах допустимої норми.

На рисунку 2.5 зображено динаміку та взаємозалежність показників коефіцієнта забезпечення запасів власними обіговими коштами, коефіцієнта покриття запасів, коефіцієнта фінансової незалежності ТОВ «Інж-Строй» за 2018-2022 роки.

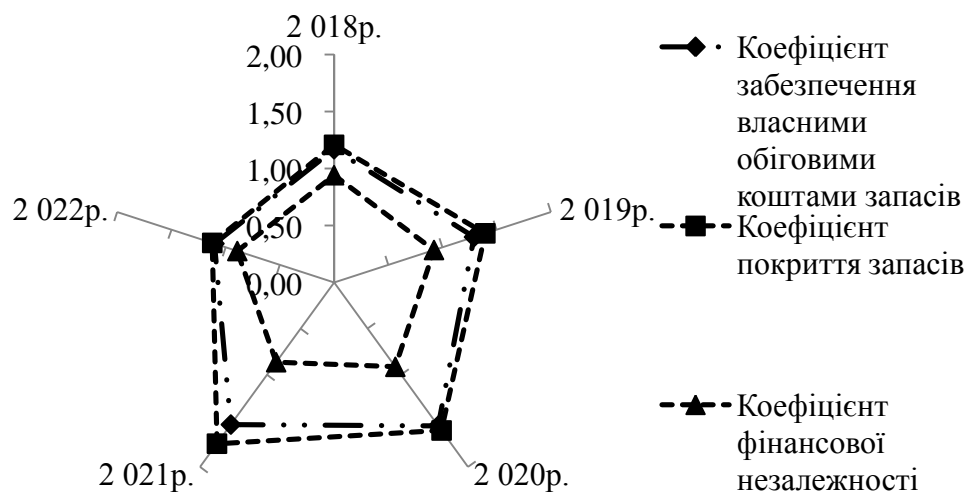

Рис. 2.5. Динаміка ключових показників фінансової стійкості ТОВ «Інж-Строй» за 2018-2022 роки.

Посилення ринкової конкуренції спонукає підприємства до пошуку нових форм і методик суперництва.

Показники активності ділової ТОВ «Інж-Строй» досліджені в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7.

Динаміка показників ділової активності ТОВ «Інж-Строй»

Показник	2018р.	2019р.	2020р.	2021р.	2022р.	Відхилення 2022 р. до 2018 р. +/-
Фондовіддача	2,71	3,48	3,22	2,53	2,90	0,20
Коефіцієнт оборотності обігових коштів	1,03	1,52	0,98	0,91	0,97	-0,06
Період запасів одного обороту (днів)	428	185	287	295	338	-89,47
Період погашення кредиторської заборгованості (днів)	0,05	0,06	0,06	0,12	0,03	-0,03
Коефіцієнт оборотності готової продукції	4,44	11,55	7,18	8,05	3,63	-0,81
Коефіцієнт оборотності запасів (оборотів)	0,84	1,94	1,25	1,22	1,06	0,22
Період дебіторської погашення заборгованості (днів)	30	27	71	24	63	33,39
Період одного обороту обігових коштів	350	237	366	394	370	20,03
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	0,79	1,13	0,82	0,77	0,81	0,02
Активів оборотність (оборотів), ресурсовіддача, коефіцієнт трансформації	0,74	1,04	0,75	0,67	0,72	-0,02
Коефіцієнт оборотності заборгованості дебіторської (оборотів)	12,13	13,28	5,10	15,22	5,71	-6,42
Період операційного циклу (днів)	440	199	292	311	344	-95,89

Ділова активність підприємства та рівень її, з одного боку, мають

безпосередній вплив на рівень та динаміку всіх основних показників діяльності фінансово-економічної підприємства, з іншої сторони вони виражаються у динаміці цих показників.

Аналіз таблиці 2.7. дозволяє зазначити висновок стосовно відносно того, що фондівдача це показник ділової активності підприємства будівельного, котрий засвідчує дієвість користування основними засобами, точніше яка кількість м² на кожен гривню ресурсів фінансових вкладених в основні засоби. В ТОВ «Інж-Строй» на протязі 2018-2022 років показник фондівдачі мав тенденцію до збільшення, так у 2022 році даний показник мав значення 2,90, що на 0,20 в. п. більше ніж у 2018 році. Тенденція до збільшення фондівдачі для підприємства є позитивною. Коефіцієнт оборотності запасів свідчить про дієвість керування запасами на підприємстві на ТОВ зазначений показник із кожним роком досліджуваним накопичується така тенденція для підприємства є задовільною. У 2022 році, в порівнянні з 2018 роком коефіцієнт оборотності запасів збільшився на 0,22 в.п. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості свідчить про дієвість керування заборгованістю клієнтів підприємства. Позитивною тенденцією для підприємства є збільшення даного показника, проте на ТОВ «Інж-Строй» з 2018 до 2022 року спостерігається тенденція зменшення коефіцієнта дебіторської заборгованості, так у 2022 році показник даний зменшився на 6,42 в. п. і мав значення 5,71. Також показником важливим ділової активності підприємства виступає коефіцієнт оборотності власного капіталу, який характеризує дієвість керування власним капіталом підприємства. В ТОВ «Інж-Строй» на протязі 2018-2022 років даний показник мав динаміку позитивну і у 2022 році, в порівнянні з 2018 роком збільшився на 0,02 в. п. Зростання даного показника говорить про те, що керівництво постійно виконує роботу по оптимізації структури власного капіталу. Отже, підсумувавши аналіз показників ділової активності підприємства зауважимо, що практично показники всі відповідають

нормативним показникам.

На рисунку 2.6 відображена зміна коефіцієнта динаміки оборотності запасів і коефіцієнта оборотності власного капіталу ТОВ «Інж-Строй» за 2018-2022 роки.

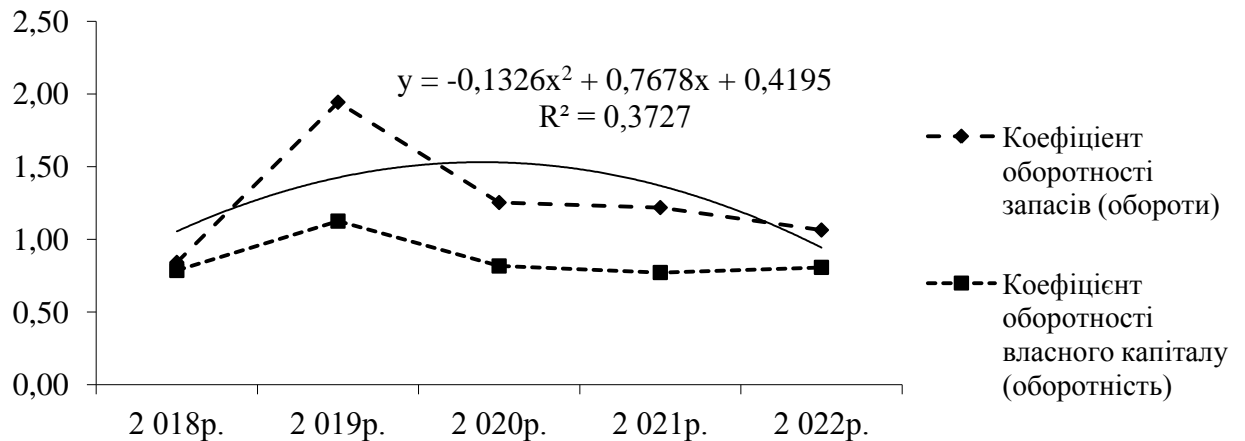

Рис. 2.6. Зміна динаміки коефіцієнта оборотності запасів та коефіцієнта оборотності власного капіталу ТОВ «Інж-Строй» за 2018-2022 роки.

Аналізуючи рисунок 2.6 зауважимо, що відповідно до проведеної лінії тренда до значення коефіцієнта оборотності запасів видно, що в перспективних періодах даний показник матиме тенденцію до зменшення, що не є позитивним для підприємства, отже важливо приймати рішення управлінські відносно оптимізації запасів оборотності.

За твердженням Цал-Цалко Ю.С.: «в сучасних умовах господарювання виникає гостра необхідність переоцінки вже усталених економічних понять, що з сучасним станом економіки. У зв'язку з тим, що рентабельність є узагальнюючим показником ефективності виробництва підприємства, необхідним є дослідження низки факторів, що впливають на кінцевий ~~параметр аналізу економічного показника~~ ~~Між іншим, виробничим~~ ~~показником~~, що показник рентабельності. Економічна рентабельність характеризує потенціал підприємства у діловому співробітництві, будучи гарантом ефективної реалізації економічних інтересів всіх учасників господарської діяльності як

самого підприємства, так та його партнерів. Аналіз рентабельності дозволяє підприємству виявити багато тенденцій розвитку, резерви зростання прибутку, вказує керівництву підприємства шляхи подальшого успішного розвитку, що дозволяє підприємству ефективно здійснювати свою діяльність» [73, с. 256].

Динаміка рентабельності показників і ТОВ «Інж-Строй» за 2018-2022 роки проаналізована в таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Аналіз динаміки показників рентабельності ТОВ «Інж-Строй», %

Показник	2018р.	2019р.	2020р.	2021р.	2022р.	Відхилення 2022 р. до 2018 р. (+;-)
рентабельність капіталу (активів) за чистим прибутком	36,60	5,90	14,01	6,18	13,09	-23,51
рентабельність власного капіталу	38,88	6,40	15,32	7,15	14,66	-24,22
рентабельність виробничих фондів	54,57	8,73	24,98	10,90	21,01	-33,56
рентабельність реалізованої продукції за прибутком від реалізації	31,10	7,37	19,37	21,64	8,76	-22,34
рентабельність реалізованої продукції за прибутком від діяльності операційної	50,29	6,01	19,24	9,75	19,18	-31,11
рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком	49,48	5,69	18,77	9,26	18,16	-31,31
період окупності капіталу, роки	2,73	16,95	7,14	16,18	7,64	4,91
період окупності власного капіталу, роки	2,57	15,62	6,53	13,99	6,82	4,25

Аналізуючи таблицю 2.8 варто в першу чергу звернути увагу на те, що всі досліджені показники результативності ТОВ «Інж-Строй» в динаміці мають тенденцію до зменшення. Рентабельність власного капіталу свідчить про рівень дієвості використання власного капіталу, аналізуючи показник можна зрозуміти, яка кількість прибутку була зосереджена на кожен гривню власних залучених коштів. В ТОВ «Інж-Строй» результативність

власного капіталу за 2018-2022 роки мала тенденцію до зниження у 2022 році даний показник мав значення 14,66%, що на 24,22 в. п. менше ніж у 2018 році. Така ситуація свідчить про те, що ТОВ «Інж-Строй» має здійснювати пошук шляхів та резервів збільшенням прибутку. Рентабельність продукції реалізації за чистим прибутком описує обсяг прибутку чистого, котрий формує кожна гривня з продажів. В ТОВ «Інж-Строй» даний показник в 2022 році в порівнянні з 2018 роком зменшився на 31,31 в. п. та склав 18,16%. Здійснення структури фінансових ресурсів оптимізації та зменшення ціни їх залучення, застосування пільг податкових, зменшення витрат виробничих, скорочення витрат на комунікації маркетингові, дасть можливість підвищувати рентабельність продажів.

На сьогоднішній день рівень рентабельності є одним із ключових індикаторів, що дає достовірне уявлення про реальну ситуацію, що складається у межах окремо взятого підприємства. Важливо, що при цьому рентабельність дозволяє оцінити становище підприємства щодо інших підприємств, що діють як у конкретній галузі, так і на ринку взагалі. Таким чином, вивчення даного показника є невід'ємною частиною дослідження будь-якого підприємства та є обов'язковим пунктом впровадження заходів відносно примноження дієвості її функціонування.

2.3. Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів.

Головна роль у існуванні і розвитку економічному підприємства будь-якого відводиться раціональному формуванню та використанню його ресурсів фінансових. В умовах сьогодення не можна недооцінювати роль ресурсів фінансових у діяльності будь-якого підприємства, саме вони є найбільш джерелом важливим коштів та спрямовані на генерування активів її. Наявність у достатньому обсязі ресурсів фінансових, їх дієве застосування, трактують хороше становище фінансове підприємства платоспроможність, стійкість фінансову, ліквідність. Перед підприємством будь-яким постійно

постає проблема вибору спрямування правильного, ефективного найбільш використання ресурсів фінансових. Саме від вибору напряму застосування ресурсів фінансових підприємства залежить подальше його дієве господарювання.

Ми погоджуємося з твердженням Кужель В.В. стосовно того, що: «Підприємствам для того, щоб зберегти свої позиції на ринку, необхідно правильно визначати свою стратегію і тактику поведінки, систематично проводити оцінку ефективності управління діяльністю підприємства з метою підвищення ефективності функціонування та отримання прибутку. Фінансовий стан підприємства визначається формуванням і використанням його ресурсів. Він характеризується забезпеченістю власними обіговими коштами, станом нормованих запасів товарно-матеріальних цінностей, оборотністю коштів, платоспроможністю та іншими підсумками фінансово-господарської діяльності підприємства, які дозволяють дати оцінку досягнутим результатам та зробити висновки про рівень економічної діяльності підприємства. Формування та використання фінансових ресурсів підприємства є важливою складовою загальної системи управління його діяльністю, що дає змогу вирішувати різноманітні завдання фінансового менеджменту» [40, с. 48].

Важливим елементом в оцінюванні дієвості застосування ресурсів фінансових підприємства сільськогосподарського виступає аналіз ліквідності показників та платоспроможності. Аналіз цих показників важливо здійснювати для того, щоб розуміти чи може підприємство розрахуватися у визначені терміни за своїми зобов'язаннями. В таблиці 2.9 представлено аналіз динаміки ліквідності і платоспроможності показників ТОВ «Інж-Строй» за 2018-2022 роки.

Аналіз таблиці 2.9 свідчить про те, що коефіцієнт поточної ліквідності відображає співвідношення оборотних активів і поточних зобов'язань і для ТОВ «Інж-Строй» на протязі досліджуваного періоду має задовільне значення, хоча й у 2022 році, в порівнянні з 2018 роком показник зменшився

на 4,57 в. п. та все рівно залишається на високому рівні і свідчить про задовільну ліквідність підприємства.

Таблиця 2.9

Показники ліквідності (платоспроможності) ТОВ «Інж-Строй»

Показник	2018р.	2019р.	2020р.	2021р.	2022р.	Відхилення 2022р. до 2018 р. (%)
коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,08	0,66	0,15	0,07	0,14	-0,01
коефіцієнт швидкої ліквідності	1,34	2,06	2,00	1,14	1,49	-0,20
коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт покриття)	12,27	10,01	9,03	7,70	7,30	-4,57
Співвідношення заборгованості короткострокової дебіторської і кредиторської	7,09	2,47	7,63	2,06	25,10	-5,03

Коефіцієнт абсолютної ліквідності засвідчує частину поточних зобов'язань, котра може негайно бути погашена. Значенням нормативним показника даного вважається значення від 0,1 до 0,2, отже в ТОВ в 2022 році показник ліквідності абсолютної 0,14 тож можна зробити висновок про те, що підприємство зможе вчасно погасити зобов'язання у випадку виникнення гострої на те потреби.

Динаміку коефіцієнта абсолютної ліквідності та прогноз його розвитку в перспективних періодах представлено на рисунку 2.7.

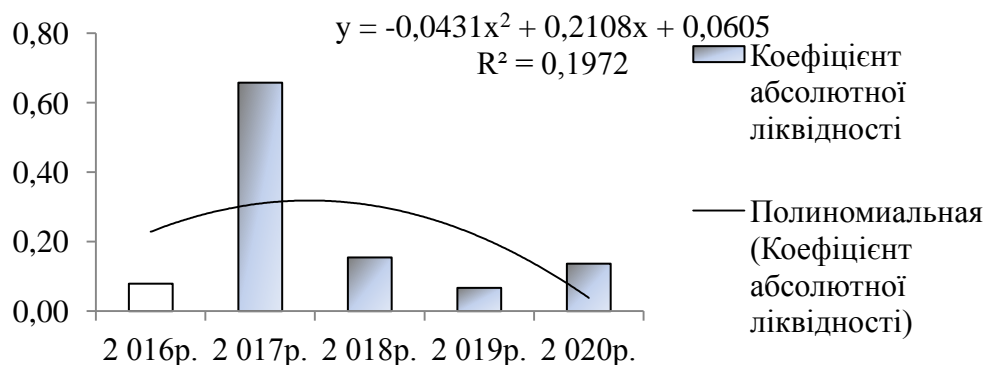

Рис. 2.7. Динаміка коефіцієнта абсолютної ліквідності ТОВ «Інж-Строй» та прогноз його розвитку в перспективних періодах.

Аналіз рисунка 2.7. доводить той факт, що при незмінних умовах перспективна тенденція розвитку коефіцієнта ліквідності абсолютної матиме від'ємне значення.

Піняга Н.О. звертає увагу на те, що: «разом з балансовими показниками та їх похідними потрібно розраховувати і проаналізувати в динаміці показники ефективності капіталу і складові його елементів» [6, с. 63]. В таблиці 2.10 представлено аналіз структури капіталу ТОВ «Інж-Строй».

Таблиця 2.10

Аналіз структури капіталу ТОВ «Інж-Строй» за 2018-2022 роки.

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відхилення 2022 р. від 2018 р., +,-
загальна сума капіталу, тис. грн..	34091	37195	44279	55550	57696	23605
Сума власного капіталу, тис. грн	32085	34280	40483	48034	51500	19415
Сума капіталу залученого, тис. грн.	2006	2916	3795	7516	6197	4191
Коефіцієнт фінансового левериджу	0,06	0,09	0,09	0,16	0,12	0,06
Коефіцієнт валової рентабельності активів, %	0,35	0,05	0,12	0,06	0,26	-0,09
Сума прибутку валового	119,33	20,04	55,04	33,68	151,02	31,69
Сума прибутку чистого, що залишився в розпорядженні підприємства	12476	2195	6204	3433	7551	-4925
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	38,88	6,40	15,32	7,15	14,66	-24,22

Аналіз таблиці 2.10 показує, що загальна вартість капіталу у 2022 році, в порівнянні з 2018 роком збільшилась на 23605 тис. грн.. Для підприємства така динаміка є сприятливою, проте варто розглядати детальніше структуру капіталу. Оцінюючи суму капіталу з позиції власного та залученого зазначимо, що сума власного капіталу значно перевищує суму залученого

капіталу, що для ТОВ «Інж-Строй» є позитивним, адже підприємство намагається в основі господарювання використовувати власний капітал. Зауважимо, що сума капіталу власного у 2022 році складала 51500 тис. грн., капіталу залученого 6197 тис. грн. аналізуючи коефіцієнт левериджу фінансового зазначимо, що даний показник виступає одним із ключових при характеристиці фінансової стійкості. Він свідчить про обсяг коштів використаних для фінансування активів на рівні з коштами власними і показує на скільки підприємство залежне від зобов'язань довгострокових. Отже, у ТОВ «Інж-Строй» в 2022 році коефіцієнт левериджу фінансового мав значення 0,12. Нормативним є значення в межах 1, у випадку досліджуваного підприємства коефіцієнт фінансового левериджу свідчить про те, що підприємство не в повному обсязі використовує позикові кошти з ціллю накопичення результативності власного капіталу. Також з таблиці видно, що коефіцієнт валової результативності активів у 2022 році в порівнянні з 2018 роком зменшився на 0,09 в. п., зниження результативності для підприємства є фактором несприятливим. Коефіцієнт рентабельності власного капіталу тенденцію мав від'ємну розвитку на протязі періоду дослідження 2018-2022 років. У 2022 році, в порівнянні з 2018 роком даний показник зменшився на 24,22 в. п.

Використання фінансових коштів має забезпечувати їхнє раціональне розподіл з метою збільшення прибутковості, підвищення стійкості фінансової, нормалізації платоспроможності будівельного підприємства. Управління оборотом фінансових ресурсів спрямоване на регулювання їх перетворення з товарної на форму грошову і назад таким чином, щоб для виконання зобов'язань фінансових підприємство в потрібний момент часу не відчувало нестачу в ресурсах фінансових.

Отже, підводячи підсумки стверджуємо те, що, що оцінка дієвості використання ресурсів фінансових дозволяє прийняти рішення управлінські, що забезпечують прибутковості збільшення, виявлення факторів збитковості та встановлення стабільного фінансового стану підприємства. Від якості

проведеної оцінки залежить дієвість ухвалення рішень управлінських, пов'язаних із подальшим використанням ресурсів фінансових. Результати такої оцінки складають основу для формування заходів, які націлені на накопичення дієвості керування ресурсами фінансовими, розподілення оптимальне доходів, що, зрештою, забезпечує збільшення вартості підприємства всього.

Висновки до розділу 2.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Резерви підвищення ефективності використання фінансових ресурсів.

Дієвість застосування ресурсів фінансових описується активів оборотністю і результативності показниками. Отже, дієвість застосування можна нарощувати за допомогою зниження оборотності термінів та нарощувати результативність за рахунок витрат зниження та нарощення виручки.

Герасимчук О.В. наголошує на тому, що: «сучасні зміни, що відбуваються нині у фінансовій системі, а саме реальні трансформації фінансової системи, формування єдиного міжнародного фінансового простору, реально обтяжують взаємозв'язок підприємств із зовнішнім і внутрішнім фінансовими середовищем, міняються можливості фінансової діяльності вітчизняних підприємств у стратегічному періоді, загострюються проблеми ефективності використання фінансових ресурсів. Із метою глобалізаційного розвитку економіки потрібно підвищити ефективність використання фінансових ресурсів підприємств. Таким чином, для забезпечення управління фінансовими ресурсами підприємств необхідно вдосконалювати і розвивати наявні, а також розробляти нові методичні підходи. Одним із найважливіших видів ресурсів є фінансові» [16, с. 43].

Сердак С.Е. наголошує на тому, що: «сьогодні в умовах кризової економічної ситуації вітчизняним підприємствам необхідно акцентувати увагу на детальному аналізі досліджень у сфері управління ресурсним потенціалом. Результативне управління ресурсним потенціалом підприємств має в сучасному суспільстві швидко змінюватися, пристосовуватися до ринкових умов, але при цьому встигати виробляти продукцію, надавати послуги та забезпечувати успішний розвиток підприємства» [62, с. 84].

Ми погоджуємося з твердженням Григораш Т.Ф. відносно того, що: «під час створення системи ефективного управління ресурсним потенціалом підприємства на першому місці стоїть формування місії суб'єкта господарювання, в якій має бути встановлено призначення підприємства і його значення у суспільстві. Наступним етапом є побудова цілей діяльності підприємства. Крім того, велике значення під час формування ефективного управління ресурсним потенціалом підприємств має аналіз чинників зовнішнього (виявлення потенційних загроз та можливостей) та внутрішнього середовища» [20, с. 60].

Сучасні наукові джерела по різному пояснюють сутність поняття діяльності фінансової підприємства. Відповідно до Господарського кодексу України: «фінанси суб'єктів господарювання є самостійною ланкою національної фінансово-кредитної системи з індивідуальним кругообігом коштів, що забезпечує покриття витрат виробництва продукції робіт, послуг і одержання прибутку» [19].

Відповідно до П(С)БО 4 «Звіт про рух грошових коштів» діяльність фінансова це: «діяльність, яка призводить до зміни розміру і складу власного та позикового капіталу підприємства» [54].

В свою чергу Крамаренко Г. О. трактує діяльність фінансову, як: «операції, що приводять до зміни розміру і складу власного і позикового капіталу підприємства емісія акцій, отримання і погашення банківських кредитів, виплата дивідендів та інші надходження і платежі» [38, с. 59].

Терещенко О.О. стверджує, що: «основний зміст фінансової діяльності у вузькому розумінні полягає у фінансуванні підприємства» [63, с. 395].

З метою негайного реагування та прийняття раціональних рішень управлінських, котрі направлені на посилення стану фінансового підприємства і забезпечення в перспективі стабільності фінансової виконується аналіз діяльності фінансової підприємства.

Бердар М.М. зазначає: «для забезпечення ефективної фінансової діяльності підприємства необхідно формувати оптимальний фінансовий

механізм підприємства. Тому для оцінки ефективності фінансової роботи підприємства необхідно провести ряд підготовчих робіт, які складаються з: 1. Визначення мети та об'єкту аналізу. 2. Складання плану проведення аналізу. 3. Збір, перевірка та обробка даних для аналізу. 4. Проведення факторного аналізу, для отримання даних про вплив окремих факторів на результат аналізу. 5. Здійснення аналізу щодо формування та розміщення капіталу, а також продуктивності його використання. 6. Проведення аналізу матеріальних, трудових ресурсів та основних фондів підприємства. 7. Дослідження платоспроможного попиту на продукцію, виробництва, собівартості та конкуренто продукції. 8. Аналіз фінансових результатів діяльності та фінансового стану підприємства» [4, с. 134].

В господарських умовах сучасних, при нестабільній економіці ринкової, питання дієвості застосування ресурсів фінансових виступає одним із найважливіших як держави, так і суб'єктів господарюючих. Результативний розвиток галузей різних економіки і суспільства в цілому залежить безпосередньо від залучення ресурсів фінансових та їх раціонального використання суб'єктами господарювання.

Ресурси фінансові це доходи грошові, котрі генеруються за рахунок накопичення та надходження державою, юридичними та фізичними особами та призначені на реалізації цілей відтворення розширеного, матеріального стимулювання працюючих, задоволення потреб соціальних, потреб оборони та державного керування. Дієве застосування резервів фінансових, як і будь-яких ресурсів інших у простому вигляді розуміється як співвідношення між ресурсами використаними і досягнутими за відповідний період результатами.

Дієвість використання ресурсів фінансових досліджується в рамках керування активами оборотними. Зокрема, тут розраховуються оборотність запасів виробничих та коштів у розрахунках, довжина операційного та циклів фінансового та інші показники. Наголосимо, що оборотності прискорення вкладень у оборотні активи сприймається як варіація сприятлива.

Співвідносячи потреби підприємства будівельного у ресурсах фінансових із їх кількістю наявною, фінансове планування дає можливість сформулювати план оптимальний застосування ресурсів фінансових, вдосконалення джерел структури їх генерування, оцінити можливі ризики та загрози. Також, планування фінансове, використання ресурсів фінансових підприємства повинно передбачати характер комплексний. Формування плану фінансового використання ресурсів фінансових підприємств сільськогосподарських здійснюється із використанням таких методів як моделювання економіко-математичного, бюджетування, методу рішень оптимізації планових, нормативного, розрахунково-аналітичного, балансового тощо. На рисунку 3.1. представлено методичку планування фінансового застосування ресурсів фінансових підприємства.

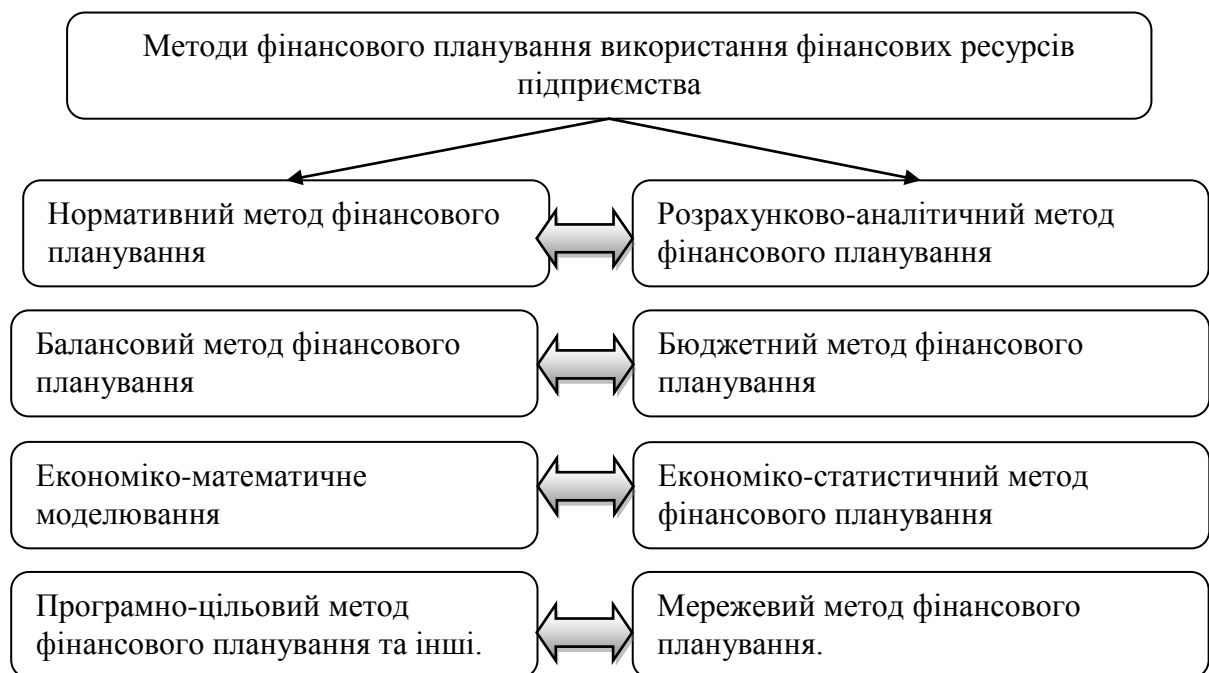

Рис. 3.1. Методи фінансового планування застосування фінансових ресурсів підприємства.

Узагальнюючим показником оцінювання дієвості застосування ресурсів фінансових підприємства є показник ресурсовіддачі. Цей показник характеризує об'єми реалізації, що припадають на гривну коштів,

направлених у діяльність підприємства; його зростання в динаміці сприймається як сприятлива тенденція. Під час проведення просторово-часових порівнянь необхідно стежити за сумісністю вихідних даних, використаних для розрахунків.

Рішення, котрі ухвалюються підприємствами відносно використання фінансових ресурсів мають бути виваженими і скоординованими, підпорядковуватися місії загальній і стратегії суб'єкта господарюючого, мати оцінку кваліфіковану і аналіз результатів можливих. Одними із основоположних принципів використання ефективних ресурсів фінансових є прозорість менеджменту фінансового, а також пріоритет прийняття рішень колективних на противагу одноосібними. Аналіз досвіду позитивного конкурентів виступає безперечно важливим в питаннях вдосконалення ефективності використання ресурсів фінансових, а інтуїтивність керівництва в умовах здійснення операцій фінансових є бажаним. Проте разом із тим, менеджмент фінансовий не може будуватися лише на досвіді конкурентів або передбачені інтуїтивному управлінню підприємством. Саме тому ми вважаємо, що планування фінансове і прогнозування з застосуванням інформаційних сучасних технологій має стати основою надійною менеджменту фінансового, спрямованого на підвищення ефективності використання ресурсів фінансових.

Фінансове планування ґрунтується на тому, що надає можливість визначити пріоритетність використання ресурсів фінансових в умовах конкуренції, та виступає інструментом отримання підтримки фінансової від інвесторів зовнішніх. Ключові завдання планування фінансового на ТОВ «Інж-Срой» представлено на рисунку 3.2.

Аналізуючи рисунок 3.2 варто звернути увагу на твердження Кальченко М.М. відносно того, що: «алгоритм фінансового планування використання фінансових ресурсів підприємствами повинен ґрунтуватися на проведенні етапів, які передбачають: визначення інвестиційних можливостей і можливостей залучення фінансових ресурсів, які є в розпорядженні

підприємства або плануються використовуватися; прогнозування можливих наслідків прийнятих рішень для нейтралізації можливих ризиків; виокремлення одного або кількох найбільш оптимальних фінансових планів, їх обґрунтування та попередній аналіз, здійснення оцінки обраного фінансового плану, порівняння реалізованості поставлених цілей, кореляції із місією підприємства» [32, с. 303].

Рис. 3.2. Ключові завдання фінансового планування на ТОВ «Інж-Строй».

Джерелейко С.Д. акцентує увагу на тому, що: «для вирішення завдання підвищення ефективності фінансової діяльності та отримання бажаних результатів необхідно розробити чіткі шляхи, які будуть націлені на поліпшення використання капіталу підприємства, практичне застосування яких дасть змогу використовувати наявні на підприємствах резерви підвищення їх ефективності, а також визначити основні чинники, що сприятимуть цьому» [27].

Важливим кроком на шляху збільшення ефективності застосування

ресурсів фінансових ТОВ «Інж-Строй» виступає детальний і неупереджений аналіз діяльності виробничої. Ключові резерви підвищення ефективності використання ресурсів фінансових представлені на рисунку 3.3.

Рис. 3.3. Резерви підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.

Для ухвалення управлінських рішень відносно нагромадження дієвості використання фінансових ресурсів важливо проводити повний аналіз цих ресурсів. Необхідно оцінити динаміку, склад, структуру та джерела ресурсів фінансових. Дані операції проводяться для того, щоб виявити слабкі сторони в управлінні ресурсами фінансовими і зрозуміти, де саме потрібно підвищувати дієвість. Проведений аналіз фінансових ресурсів підприємства дозволяє створити систему управління ліквідністю, яка включає наступне: планування грошових потоків. Планування є важливою функцією у циклі управління ресурсами фінансовими. При цьому необхідна розробка платіжного календаря, де формується графік планування грошових потоків на короткостроковий та довгостроковий період. Все це дозволить виконати

всі платежі та виконати їх у строк, знизити надлишки коштів на рахунках та уникнути касових розривів. Розуміння того, як розподіляються витрати в часі, допомагає виявити найбільш ризикові з погляду виникнення касових розривів моменти та завчасно провести заходи щодо перерозподілу тягаря платежів.

Управління дебіторської та кредиторської заборгованістю. При формуванні кредитної політики підприємства необхідно визначити максимально допустиму заборгованість дебіторську як в цілому для підприємства, так для кожного контрагента персонально. Занадто висока частка дебіторської заборгованості у загальній структурі активів знижує ліквідність та фінансову стійкість підприємства та підвищує ризик фінансових втрат. Управління кредиторської заборгованістю важлива складова управління підприємства загалом, оскільки за вмілому управлінні така заборгованість може бути додатковим джерелом залучення позикових коштів. Тому від того, наскільки правильно побудовані відносини з контрагентами, багато в чому залежить дієвість використання отриманих коштів. З іншого боку, підприємство має залежність від кредиторів і тому необхідно зіставляти доходи отримані від використання залучених коштів із витратами. Ефективне використання коштів. При управлінні ресурсами фінансовими не важливо як отримати якомога більше коштів, а важливо ефективно їх використовувати, т. е. сформувати портфель інвестицій. Тому головне завдання грамотного використання вільних ресурсів фінансових не лише їх збереження, а й примноження. Одне з правил ринку свідчить: кошти мають працювати. А зберегти та примножити кошти це означає інвестувати.

Враховуючи вищенаведене зазначимо, що ключовим питанням при нагромадженні дієвості використання фінансових ресурсів ТОВ «Інж-Строй» є побудова його виробничої програми з урахуванням найбільш раціонального використання ресурсів фінансових підприємства. Механізм розподілу прибутку на ТОВ має будуватися таким чином, щоб сприяти створенню умов по найбільш раціональному використанні коштів на

розвиток підприємства, приймаючи до уваги показники рівнів фондів та енергоозброєності, оборотності оборотних коштів, продуктивність праці та ін. Також важливим етапом для ТОВ «Інж-Строй» є впровадження календаря платіжного. Контроль стану розрахунків з покупцями та замовниками на постійній основі, проведення економічного аналізу діяльності підприємства.

Грунтуючись на існуючій інформаційно-аналітичній базі підприємства важливо згенерувати звіт, котрий би показував дієвість застосування підприємства ресурсів на дату певну, розрахованих на основі показників економіко-фінансових. Таким чином, здійснення запропонованих заходів надасть можливість примножити дієвість використання ресурсів фінансових на ТОВ «Інж-Строй».

3.2. Економіко-математична модель оцінювання ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства.

Стан підприємства фінансовий це стійкий стан суб'єкта економічного, що описується наявністю ресурсів фінансових, забезпеченістю коштами грошовими, необхідними для здійснення діяльності господарської, підтримання режиму роботи нормального та своєчасного проведення розрахунків з іншими суб'єктами. Під моделюванням слід розуміти сукупність інструментів, допомогою яких можна спроектувати реальність, не вдаючись до використання при цьому оригіналу, а вивчаючи його побудовану модель, яка відображає всі основні властивості оригіналу.

Математичні методи дослідження та аналізу є найважливішими та одними з найпоширеніших інструментів аналізу економічних процесів та явищ. Математичні моделі дозволяють спрогнозувати поведінку досліджуваних об'єктів економіки, простежити існуючі зв'язки між цими об'єктами та дати прогноз динаміки економічної діяльності в цілому.

Масловська Л.Ц., Недільська Л.В. акцентують увагу на тому, що:

«застосування методів моделювання в системах прийняття управлінських рішень дає можливість відображення реальних процесів за допомогою математичних формул зв'язків і залежностей між економічними явищами у сфері фінансів, маркетингу та виробництва. Найважливішими елементами комплексної аналітичної моделі діяльності підприємства мають бути: виробнича програма підприємства; організаційно-технічний рівень виробництва; виробничі ресурси; собівартість виробництва продукції; фінансові результати» [46, с. 61].

За твердженням Поддєрьогіна А.М.: «результат фінансово-господарської діяльності економічного суб'єкта визначається показниками прибутковості і аналізується з точки зору господарської діяльності. Головна мета фінансової діяльності – досягнення прибутковості підприємства і пошук резервів зміцнення фінансового стану підприємства для ефективного розвитку виробництва й отримання максимального прибутку» [52, с. 315].

Оцінюючи економетричну модель використаємо інформацію з фінансової звітності ТОВ «Інж-Строй».

Модель економіко-математична оцінювання ефективності управління ресурсами фінансовими ТОВ «Інж-Строй» записується у вигляді системи рівнянь однакових:

(3.1)

де: $a_{01}, a_{02}, a_{11}, a_{12}, a_{21}, a_{22}$ - коефіцієнти в системі, котрі розраховані методом непрямым відповідно до методики найменших квадратів.

КП – коефіцієнт покриття;

КФН – коефіцієнт фінансової незалежності ;

РП – рентабельність продажу;

РВК - рентабельність власного капіталу

Для оцінки запропонованої моделі за матеріалами ТОВ «Інж-строй» в таблиці 3.1 розглянемо ключові показники результативності діяльності підприємства.

Таблиця 3.1

Аналіз показників дієвості діяльності ТОВ «Інж-Строй» за 2018-2022 роки, тис. грн.

Роки	Оборотні активи,	Зобов'язання поточні	власний капітал	Баланс	чистий дохід	чистий прибуток
	х1	х2	х3	х4	х5	х6
2018	24490	1996	32085	34091	25215	12476
2019	25414	2539	34280	37195	38575	2195
2020	33611	3723	40483	44279	33059	6204
2021	40534	5262	48034	55550	37067	3433
2022	42688	5849	51500	57696	41570	7551

Використовуючи дані звітності фінансової згенеруємо вихідні дані для здійснення моделювання економетричного таблиця 3.2.

Таблиця 3.2

Вихідні дані для здійснення моделювання за матеріалами ТОВ «Інж-Строй»

Роки	КП	КФН	КОК	РП	РВК
2018	1,30	0,45	1,3	0,16	0,24
2019	1,14	0,43	1,34	0,15	0,21
2020	1,01	0,39	1,59	0,01	0,05
2021	0,96	0,37	2,21	0,02	0,03
2022	0,91	0,45	2,33	0,03	0,07

Враховуючи вищенаведене запишемо вигляд економетричної моделі наступним чином:

$$\begin{matrix} \text{КП} & \text{95КФН} & \text{3КОК} \\ \text{РВК} & \text{12КП} & \text{49РП} \end{matrix} \quad (3.2)$$

Аналізуючи запропоновану вище економетричну модель наголосимо на

тому, що збільшення покриття коефіцієнта на 0,95 пунктів є можливим в результаті збільшення коефіцієнта незалежності фінансової на 1 пункт. Зменшення покриття коефіцієнта на 0,2 можливе за рахунок зростання коефіцієнта капіталу оборотності на 1. Збільшення коефіцієнту рентабельності капіталу власного на 1,49 можливе в результаті зростання продажу рентабельності і зниження на 0,15 пунктів в результаті збільшення покриття коефіцієнта на 1.

Досліджуючи коефіцієнта покриття залежність від коефіцієнта фінансової незалежності, а коефіцієнта оборотності капіталу також, варто зауважити, що вона є стійкою, описується щільністю високою про це свідчить значення коефіцієнта кореляції множинного 0,97. Динаміка коефіцієнта покриття на 96% обумовлена динамікою факторів включених. Залежність коефіцієнта рентабельності власного капіталу від коефіцієнта покриття, а також коефіцієнта продажу рентабельності має щільність велику, адже коефіцієнт кореляції множинний має значення 0,98. Динаміка рентабельності коефіцієнта на 98% пояснюється динамікою факторів.

Розрахункове значення коефіцієнтів моделі економетричної залежності покриття коефіцієнта від незалежності коефіцієнта фінансової і капіталу оборотності коефіцієнта представлений в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Розрахункове значення коефіцієнтів залежності КП від КОК і КФН для
ТОВ «Інж-Строй»

Фактор	Похибка стандартна	Коефіцієнт	P-значення	t-статистика	Межа верхня 95%	Межа нижня 95%
КП перетин	0,05	1,01	2,34x10	13,95	1,17	0,83
КФН змінна	0,19	0,91	0,0002	7,21	1,29	0,68
КОК змінна	0,01	-0,1	4x10	-13,75	-0,15	-0,31

Оцінка даної моделі адекватності здійснювалася за допомогою критерія

Фішера. Результати оцінювання представлені в таблиці 3.4.

Таблиця 3.4

Оцінювання адекватності моделі залежності КП від КОК і КФН для
ТОВ «Інж-Строй»

Варіація	Ступені вільності	Квадратів сума	Середня квадратів сума	F-критерій Фішера	Вагомість F-критерія Фішера
Регресія	4	0,12	0,04	124,32	2,12x10
Залишок	8	0,005	0,0003		
Загальна	12	0,13			

У таблиці 3.5 представлений підсумок розрахунку коефіцієнтів моделі економетричної залежності багатofакторної коефіцієнту капіталу власного результативності від коефіцієнту покриття, а також продажу результативності коефіцієнта.

Таблиця 3.5

Розрахункове значення коефіцієнтів залежності ВРК від КП і РП для
ТОВ «Інж-Строй»

Фактор	Коефіцієнт	Похибка стандартна	t-статистика	P-значення	Межа нижня 95%	Межа верхня 95%
КП перетин	0,23	0,02	18,92	1,24x10	0,18	0,21
КФН змінна	-0,19	0,02	-17,74	2,54x10	-0,21	-0,19
КОК змінна	1,64	0,02	101,18	2,48x10	1,72	1,59

Оцінювання моделі даної адекватності здійснювалось на основі критерію Фішера результати якого представлені в таблиці 3.6.

Отримане значення критерію є більшим за значення табличне при вказаних значимості рівнях, це засвідчує адекватність моделі даної. Розрахунок представлений стверджує адекватність моделі запропонованої, така ситуація говорить про те, що показник одержаний критерію значимості Фішера рухається в напрямку до нуля.

Таблиця 3.6

Оцінювання адекватності моделі залежності ВРК від КП І РП для ТОВ
«Інж-Строй»

Варіація	Ступені вільності	Квадратів сума	Середня квадратів сума	F-критерій Фішера	Вагомість F-критерія Фішера
Регресія	4	0,13	0,04	15992,82	8,89x10
Залишок	8	3,2x	0,0003x10		
Загальна	12	0,13			

Отже підводячи підсумки звернемо увагу на те, що пропонована модель та алгоритм можливо застосовувати для вироблення стратегії дієвого керування ресурсами фінансовими ТОВ «Інж-Строй». Застосування моделювання дозволить належним чином збалансувати витрати підприємства. Моделювання математичне є дієвим інструментом при складанні бізнес-планів з перспективного зростання підприємства, навіть у існуючих за умов труднощів в економіці, що є найбільш важливим критерієм в аналізі фінансової роботи ТОВ «Інж-Строй» в теперішній час.

Висновки до розділу 3.

1. Дієвість використання ресурсів фінансових описується активів оборотністю і рентабельності показниками. Отже, дієвість застосування можна підвищувати шляхом зменшення термінів оборотності та накопичуючи результативність за рахунок витрат зниження і збільшення виручки.

2. Всеохоплюючим показником оцінювання дієвості застосування ресурсів підприємства є показник ресурсовіддачі. Цей показник характеризує обсяг продукції реалізованої, що припадає на гривню коштів, вкладених у діяльність підприємства; його зростання в динаміці сприймається як сприятлива тенденція.

3. Важливим кроком на шляху збільшення дієвості застосування

ресурсів фінансових ТОВ «Інж-Строй» виступає детальний і неупереджений аналіз діяльності виробничої.

4. Ключовим питанням при накопичення дієвості застосування ресурсів фінансових ТОВ «Інж-Строй» є побудова його виробничої програми з урахуванням найбільш раціонального використання ресурсів фінансових підприємства. Механізм розподілу прибутку на ТОВ «Інж-Строй» має будуватися таким чином, щоб сприяти створенню умов по найбільш раціональному використанні коштів на розвиток підприємства, приймаючи до уваги показники рівнів фондів та енергоозброєності, оборотності оборотних коштів, продуктивність праці.

5. Під моделюванням слід розуміти сукупність інструментів, допомогою яких можна спроектувати реальність, не вдаючись до використання при цьому оригіналу, а вивчаючи його побудовану модель, яка відображає всі основні властивості оригіналу.

6. Аналізуючи економетричну модель наголосимо на тому, що збільшення покриття коефіцієнта на 0,95 пунктів є можливим в результаті збільшення коефіцієнта незалежності фінансової на 1 пункт. Зменшення покриття коефіцієнта на 0,2 можливе за рахунок зростання коефіцієнта капіталу оборотності на 1. Збільшення коефіцієнту рентабельності капіталу власного на 1,49 можливе в результаті зростання продажу рентабельності і зниження на 0,15 пунктів в результаті збільшення покриття коефіцієнта на 1.

7. Одержане значення критерію є більшим за значення табличне при рівнях вказаних значимості, це засвідчує даної моделі адекватність. Наданий розрахунок доводить запропонованої моделі адекватність, така ситуація говорить про те, що показник одержаний значимості критерію Фішера рухається в напрямку до нуля.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Підсумовуючи результати дослідження з удосконалення стану фінансових ресурсів підприємства і покращення дієвості їх застосування варто зробити такі висновки:

1. Ключовим із джерел реалізації розвитку діяльності підприємства, а також розширеного відтворення є ресурси фінансові. Політика фінансова підприємств будується на підставі накопичення об'ємів ресурсів фінансових, адже обсягів зниження негативно відобразатиметься на діяльності результатах. Отже, відмінний фінансовий стан підприємства, платоспроможність його, ліквідність, фінансова стійкість залежні від об'ємів ресурсів фінансових і їх оптимального застосування.

2. Ресурси фінансові можуть виникати з різних джерел, підприємству ж, а конкретніше їх керівництву, необхідно своєчасно позначити, а також зосередити на їх залучення певні структурні підрозділи чи сегменти для підприємства. Накопичення власних фінансових ресурсів підприємства залежить безпосередньо від суми прибутку одержуваного, який може бути шляхом досягнутий продажу готової будівельної продукції, накопичення продажу обсягів будівельних матеріалів, мінімізація витрат.

3. Ціллю аналізування дієвості застосування фінансових ресурсів виступає збільшення дієвості господарювання підприємства на основі введення новітніх методик застосування фінансових ресурсів і керування ними.

4. Середньорічна вартість засобів основних і оборотних ТОВ «Інж-Строй» за період досліджуваний 2018-2022 роки має динаміку позитивну. Так, середньорічна вартість основних фондів у 2022 році складала 14500 тис. грн., що на 67,5% більше ніж у 2018 році. Середньорічна вартість оборотних фондів у 2018 році складала 20883,5 тис. грн., на протязі досліджуваного періоду збільшилась на 99,25% і у 2022 році становила 41611 тис. грн.

5. Робочий капітал функціональний, або ж власні кошти обігові на протязі досліджуваного періоду 2018-2022 років мав тенденцію до зростання. У 2022 році даний показник мав значення 36839 тис. грн., що є на 14345 тис. грн. більше ніж у 2018 році. Коефіцієнт забезпечення активів оборотних коштами власними у 2022 році мав значення 0,85 і на протязі дослідження періоду мав варіацію до зменшення.

6. Загальна вартість капіталу у 2022 році, в порівнянні з 2018 роком збільшилась на 23605 тис. грн.. Для підприємства така динаміка є сприятливою, проте варто розглядати детальніше структуру капіталу. Оцінюючи суму капіталу з позиції власного та залученого зазначимо, що сума власного капіталу значно перевищує суму залученого капіталу, що для ТОВ «Інж-Строй» є позитивним, адже підприємство намагається в основі господарювання використовувати власний капітал. Зауважимо, що сума капіталу власного у 2022 році складала 51500 тис. грн., капіталу залученого 6197 тис. грн., аналізуючи коефіцієнт фінансового левериджу зазначимо, що даний показник виступає одним із ключових при характеристиці стійкості фінансової.

7. Важливим кроком на шляху збільшення дієвості застосування ресурсів фінансових ТОВ «Інж-Строй» виступає детальний і неупереджений аналіз діяльності виробничої.

З метою удосконалення стану фінансових фінансових ТОВ «Інж-Строй», а також підвищення ефективності їх використання пропонуємо наступне:

1. Для збільшення дієвості використання ресурсів фінансових ТОВ є побудова його виробничої програми з урахуванням найбільш раціонального використання ресурсів фінансових підприємства. Механізм розподілу прибутку на ТОВ «Інж-Строй» має будуватися таким чином, щоб сприяти створенню умов по найбільш раціональному використанні коштів на розвиток підприємства, приймаючи до уваги показники рівнів фондів та енергоозброєності,

оборотності оборотних коштів, продуктивність праці.

2. Застосовувати економіко-математичне моделювання ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства. Аналізуючи економетричну модель наголосимо на тому, що збільшення коефіцієнта покриття на 0,95 пунктів є можливим в результаті збільшення коефіцієнта незалежності фінансової на 1 пункт. Зменшення покриття коефіцієнта на 0,2 можливе за рахунок зростання оборотності коефіцієнта капіталу на 1. Збільшення коефіцієнту рентабельності капіталу власного на 1,49 можливе в результаті зростання продажу рентабельності і зниження на 0,15 пунктів в результаті збільшення коефіцієнта покриття на 1.

3. Для прийняття рішень керівництвом відносно накопичення дієвості застосування фінансових ресурсів важливо здійснювати повний аналіз цих ресурсів. Необхідно оцінити динаміку, склад, структуру та формування ресурсів фінансових. Дані операції проводяться для того, щоб виявити слабкі сторони в керуванні ресурсами фінансовими і зрозуміти, де саме потрібно дієвість підвищувати. Проведений аналіз фінансових ресурсів підприємства дає можливість сформулювати систему керування ліквідністю, яка включає наступне: планування грошових потоків. Планування є важливою функцією у циклі керуванні ресурсами фінансовими.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамова І.В. Фінансова політика в аграрному секторі економіки: стан та перспективи : монографія / І.В. Абрамова, О.М. Віленчук, Д.І. Дема та ін. // за ред. проф. Д.І. Деми. - Житомир : ЖНАЕУ, 2015. - 364 с.
2. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств : підручник. - 2-ге вид., доп. і перероблене / В.Г. Андрійчук. - К. : КНЕУ, 2002. - 624 с.
3. Батракова Т.І. Напрями підвищення ефективності використання оборотних засобів підприємства / Т.І. Батракова, В.В.Бондар // Науковий вісник Херсонського державного університету Серія Економічні науки. – 2015. - № 15(5).- С. 54-60.
4. Бердар М. М. Управління процесом формування і використання фінансових ресурсів підприємства / Наукова публікація М. М. Бердар // Актуальні проблеми економіки. - 2008. - №5. - С.133-138.
6. Бланк И. Управление активами: монография. Киев: Ника-Центр, Эльга, 2000. 720 с.
7. Бондар О.А. Особливості формування фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств в сучасних умовах / О.А. Бондар, В.А. Кучер // Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics» . - 2017. - №6. - С. 6-14.
8. Бондаренко, О.С. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління фінансовими ресурсами суб'єктів господарювання / О.С. Бондаренко// Економіка та держава, 2018. – №6. – С. 21-24.
9. Бровко Л.І. Визначення потреби підприємства у фінансових ресурсах та управління ними / Л.І. Бровко// Обліково-фінансове забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки України на інноваційній основі. – Дніпропетровськ, 2015. – С.421-429.
10. Бровко Л.І., Мозговий М.О. Економічна сутність, склад і

структура фінансових ресурсів підприємства / Л. І.Бровко, М. О.Мозговий // Наукові та прикладні аспекти удосконалення обліково-фінансового забезпечення підприємств в умовах нестійкої економіки (з нагоди 100-річчя з часу заснування Дніпровського державного аграрно-економічного університету) : колективна монографія / за заг. ред. І.П. Приходька, О.М. Губарик.- Дніпро: Пороги, 2021. - С.154-163.

11. Бровко, Л.І. Джерела формування фінансових ресурсів / Л.І. Бровко, Ю. Фоврій// Природне агровиробництво в Україні: проблеми становлення, перспективи розвитку. – Дніпропетровськ, 2015. – С.252-253.

12. Васильєва Н.К. Економіко-математичне моделювання в сільському господарстві: навч. посіб. / Н. К. Васильєва; Дніпропетр. держ. аграр. - екон. ун-т. – Дніпропетровськ: Біла К. О. – 2015. – 155 с.

13. Васильєва Н.К. Імітаційна модель управління фінансовими ресурсами аграрного підприємства / Н.К. Васильєва// Сучасні проблеми розвитку економіки АПК: соціально-економічні аспекти. – Дніпропетровськ, 2005. – С. 16-17.

14. Васильців Т.Г. Інституційне забезпечення розширення фінансових можливостей підприємств промисловості та АПК на регіональному рівні / Т.Г. Васильців, Р.Л. Лупак, Н.Я. Юрків// Фінанси України, 2012. – №3. – С.90-101.

15. Гвоздей Н.І, Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів підприємства / Н.І. Гвоздей, І.С.Бондарук, О.А. Вінницька // Економічний аналіз. - 2018. - № 1. - С. 216-221.

16. Герасимчук О.В. Шляхи підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства / О.В. Герасимчук // Економічний простір. – 2018. - № 153. - С. 40-45.

17. Глушко А.Д. Науково-методичні підходи до аналізу фінансових ресурсів підприємств / А.Д. Глушко, М.Ф. Філіп // Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського Глобальні та національні проблеми економіки. – 2018. - №23. - С. 470-474.

18. Горбан А. П. Управління фінансовими ресурсами підприємства / А. П. Горбан // Економічні науки. - 2010. - № 15. - С. 25-27.
19. Господарський кодекс. Затверджений від 16.01.2003 № 436-IV.// Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144.
20. Григораш Т.Ф. Шляхи вдосконалення управління фінансовими ресурсами підприємства / Т.Ф. Григораш // Економічні науки. - 2014. - № 10(13). - С. 59–61.
21. Гриценко Т. В. Теоретичні та практичні аспекти управління фінансовим станом підприємства в сучасних умовах / Т. В. Гриценко, Л. І. Бровко // Молодий вчений. – 2018. – № 9. – С. 465-469. – Режим доступу : <http://dspace.dsau.dp.ua/jsru/handle/123456789/1446>
22. Гришова І.Ю. Вартісні важелі фінансового забезпечення переробних підприємств АПК / І.Ю. Гришова// Економіка АПК, 2011. – №5. – С.102-107.
23. Гуляєва Н.М. Фінансові ресурси підприємств / Н.М.Гуляєва, Сьомко О.В. // Фінанси України. - 2008. - № 12. – С. 58-62.
24. Гуткевич А. Управління економічними ресурсами підприємства /А. Гуткевич, Е.И. Шаманская // Актуальні проблеми економіки. - 2009. - № 7(97). - С. 89-94.
25. Данилко В.К. Особливості управління фінансовими ресурсами підприємства за умов ринкової економіки / В.К. Данилко, Д.В. Ситий // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Сер.: Економічні науки. - 2014. - № 2. - С. 102 - 108.
26. Дем'яненко М.Я. Державна підтримка як фактор забезпечення конкурентоспроможного аграрного виробництва / М.Я. Дем'яненко, Ф.В. Іванина// Економіка АПК, 2009. – №9. – С.3-9.
27. Джерелейко С. Д. Управління фінансовими ресурсами промислових підприємств [Електронний ресурс] // С. Д. Джерелейко. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2010_1/156.pdf.

28. Добринь С.В. Організація системи управління фінансовими ресурсами підприємства / Добринь С.В. // Інвестиції: практика та досвід. – 2015. - № 10. - С. 37-40.
29. Дороніна М.С. Управління економічними та соціальними процесами підприємства: монографія / М.С. Дороніна // - Х.: Вид. ХДЕУ, 2005. - 432 с.
30. Зеліско І.М. Еволюція економічної категорії "фінансові ресурси" та їх роль у забезпеченні відтворювального процесу / І.М. Зеліско// Економіка АПК, 2012. – №3. – С.64-67.
31. Исмаилов Н.М. Значение организации учёта и анализа финансовых результатов в укреплении и наращивании экономического потенциала компаний / Н.М. Исмаилов// Економіка та держава, 2013. – №10. – С.49-54.
32. Кальченко М.М. Резерви підвищення ефективності використання фінансових ресурсів аграрними підприємствами / М.М. Кальченко // Таврійський науковий вісник. Економічні науки. – 2015. - № 93. - С. 302-314.
33. Кантур С. Ф. Основные методы управления финансовыми ресурсами предприятия / С. Ф. Кантур, Н. А. Коцаб // Культура народов Причерноморья. – 2012. – № 222. – С. 76-77.
34. Карчевська, Г.Г. Діагностика фінансового забезпечення в процесі управління підприємством / Г.Г. Карчевська// Держава та регіони, 2011. – №5. – С.137-142.
35. Кірсанова А.М. Фінансові ресурси підприємства та ефективність їх використання. / А.М. Кірсанова, І.В. Точонов // Збірник наукових праць ДонНАБА. - 2015. - №(1). - С.116-122.
36. Козачок І. А. Формування та управління ефективним використанням фінансових ресурсів підприємства / І. А. Козачок // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. - 2011. - № 7. - С. 277-283.
37. Корецька С.О. Економічна інтерпретація трансформаційної

властивості фінансових ресурсів підприємства / С.О. Корецька// Агросвіт, 2011. – №20. – С.3-38.

38. Крамаренко, Г. О. Фінансовий аналіз: підручник / Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна. – К.:Центр навч. л-ри, 2013. - 156 с.

39. Кривов'язюк І. В. Теоретичні засади фінансової діагностики підприємства / І.В. Кривов'язюк, Я.О. Кость // Вісник Луцького державного технічного університету : зб. наук. праць. – 2011. – № 1. – С. 5–9.

40. Кужель В.В. Потенціал підприємств аграрної сфери: сутність, структура, тенденції нарощення / В.В. Кужель // АгроСвіт. - 2013. - № 13. - С. 47-50.

41. Куліков П. М. Економіко-математичне моделювання фінансового стану підприємства : навч. посіб. / П.М. Куліков, Г. А. Іващенко. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2009. – 156 с.

42. Лагун М.І. Теоретична характеристика основних методичних аспектів проведення аналізу фінансового стану / М.І. Лагун // Формування ринкових відносин в Україні . - 2008. - № 3(82). – С. 33-37.

43. Лапа А. Фінансові ресурси підприємства та їх оптимізація. / А. Лапа // Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ, Серія: Економічні науки. - 2013. - № 4. - С. 289-297.

44. Мазурок П.П. Аналітичне оцінювання фінансових результатів діяльності промислових підприємств України] / П.П. Мазурок// Держава та регіони, 2009. – №5. – С.114-119.

45. Мазурок П.П. Дослідження ролі і стану наукових поглядів на трактування категорії «прибуток» підприємств / П.П. Мазурок// Держава та регіони, 2009. – №4. – С.117-121.

46. Масловська Л.Ц. Оптимізація структури фінансових ресурсів/ Л.Ц.Масловська, Л.В.Недільська // Економіка АПК . - 2009. - № 10. – С. 59-63.

47. Мацьків В. Складові фінансового забезпечення розвитку аграрного сектору / В. Мацьків // Сталий розвиток економіки. - 2015. - № 3. -

С. 276-281.

48. Меліхова Т.О. Оцінювання ймовірності банкрутства з метою підвищення фінансового стану підприємства / Т.О. Меліхова// Агросвіт, 2019. – №10. – С. 11-18.

49. Мізіна О. В. Удосконалення підходів до оцінки ефективності використання майна підприємства / О. В. Мізіна, К. В. Панібратченко // Економіка і організація управління. - 2010. - № 2 (8). - С. 66–72.

50. Ніколаєв В.П. Класифікація доходів з операційної діяльності підприємства / В.П. Ніколаєв// Економіка АПК, 2009. – №10. – С.91-95.

51. Погріщук Г.Б. Управління фінансовими ресурсами підприємств в ринкових умовах / Г.Б. Погріщук, В.В. Руденко // Науковий вісник Херсонського державного університету Серія Економічні науки. - 2014. - вип.(5) ч.4. - С. 107-110.

52. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств : Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 3-тє вид., перероб. та доп. - К.: КНЕУ, 2001. - 460 с.

53. Подольська, В. О. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / В. О. Подольська, О.В. Яріш. –К.: Центр навч. л-ри, 2010. - 488 с.

54. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів» / Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87.

55. Пономаренко В.С. Стратегічне управління підприємством / В.С. Пономаренко // - Х.: Основа, 2006. - 620 с

56. Прокопенко І.Ф. Методика і методологія економічного аналізу : навч. посіб. / І. Ф. Прокопенко, В. І. Ганін. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 430 с.

57. Радченко О.Д. Бюджетна підтримка формування фінансових ресурсів переробних підприємств АПК / О.Д. Радченко// Економіка АПК, 2012. – №7. – С.69-75.

58. Рудченко І.В. Удосконалення механізму управління фінансовими

ресурсами підприємства / І.В. Рудченко // Сучасні питання економіки і права. - 2011. - Вип. 1. - С. 16-19.

59. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: учебник. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА-М. - 2004. - 425с.

60. Семенова К.Д. Аналіз тенденцій і прогнозування фінансових показників діяльності підприємств України / К.Д. Семенова// Держава та регіони, 2019. – №5(110). – С. 238-242.

61. Семенова К.Д. Аналіз тенденцій і прогнозування фінансових показників діяльності підприємств України / К.Д. Семенова// Держава та регіони, 2019. – №5(110). – С. 238-242.

62. Сердак С.Е. Принципи ефективного управління ресурсами суб'єктів господарювання / С.Е. Сердак // Академічний огляд. - 2008. - № 2. - С. 83-88.

63. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2003. - 554 с.

64. Товмасян В.Р. Методичний підхід до оцінювання динаміки економічних результатів фінансової політики підприємств / В.Р. Товмасян// Інвестиції: практика та досвід, 2020. – №23. – С. 23-29.

65. Тютюнник Ю. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / П.М. Куліков, Л. О. Дорогань-Писаренко, С. В. Тютюнник. - Полтава: Видавництво ПП «Астроя», 2020. - 434 с.

66. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Ю. М. Тютюнник. – К.: Знання, 2012. – 815 с.

67. Фінансовий аналіз : навчальний посібник / І. П. Отенко, Г. Ф. Азаренков, Г. А. Іващенко. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 156 с.

68. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон – Тернопіль:, ТНЕУ, – 2016 – 304 с.

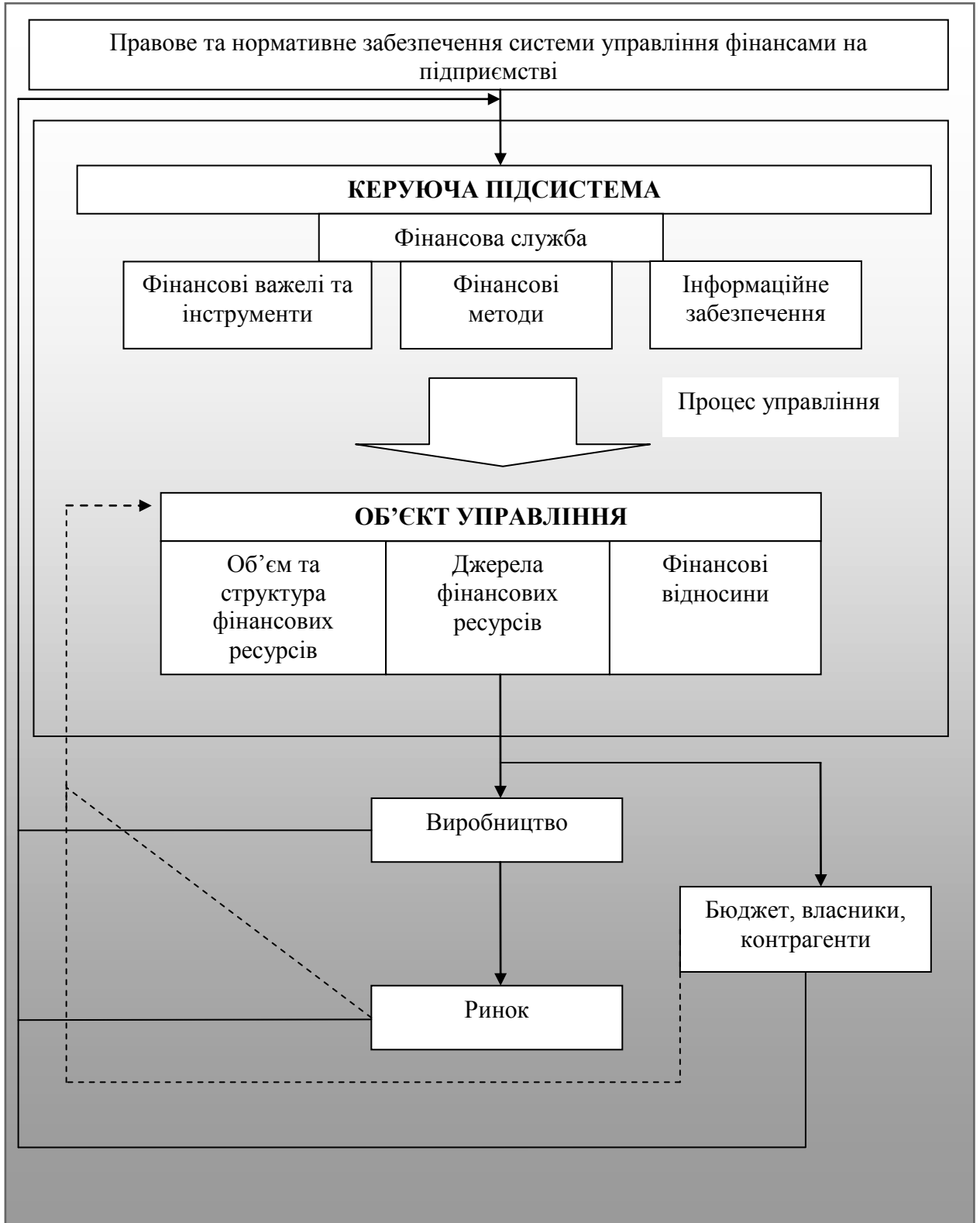
69. Фінансовий менеджмент, теорія и практика /Під ред. Е.С. Стояновой видавництво друге. - М.: Видавництво «Перспектива» 2010. - 574 с.

70. Фролова Т. Фінансовий ресурс розвитку національної економіки: формування та пріоритетні напрями використання / Т. Фролова, Л. Лук'яненко, К. Отченаш // Міжнародна економічна політика . - 2016. - №2(25). - С. 126-155.
71. Халатур С. М. Методологія оцінки ліквідності та платоспроможності сільськогосподарських підприємств / С. М. Халатур, Л. І. Бровко, Т. О. Моруга // Економіка та держава. – 2017. – №12. – С. 56-60.
72. Хомин П.Я. Звітність підприємств : Навч. посіб. / П.Я. Хомин ; П.Я. Хомин, Г.П. Журавель. – Київ : ВД «Професіонал», 2006. – 656с.
73. Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз: підручник // Ю. С. Цал-Цалко – К.: Цетр учбової літератури, 2008. – 566 с.
74. Черниш С. С. Діагностика фінансового стану підприємства / С. С. Черниш // Інноваційна економіка. – 2010. – № 3. – С. 111–113.
75. Шевчук Н.А. Використання фінансових ресурсів на підприємстві / Н.А. Шевчук, О.С. Гречухін // Сучасні проблеми економіки і підприємництва : збірник наукових праць. - 2014. - Вип. 13. - С. 155-160.
76. Шеремет А.Д. Методика фінансового аналізу діяльності комерційних організацій / А.Д. Шеремет, Є.В.Негашев. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : ИНФРА-М, 2008. – 208 с.
77. Яременко В.Г. Сутність поняття та особливості класифікації фінансових ресурсів підприємств / Яременко В.Г., Н. М. огли Саламанов // Науковий вісник Ужгородського національного університету . - 2018. - № 19(3). - С. 158-162.
78. Ярошевська, О.В. Джерела залучення фінансових ресурсів на промислових підприємствах / О.В. Ярошевська, І.В. Кулько-Лабинцева// Економіка та держава, 2020. – №10. – С. 30-33.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Структура і процес існування системи керування ресурсами фінансовими на підприємстві

ДОДАТОК Б

Елементи системи керування ресурсами фінансовими підприємства

Елемент системи керування ресурсами фінансовими	Характеристика
Об'єкт керування	Відносини фінансові, що з'являються між підприємствами і їх створення, державою, структурами комерційними, юридичними іншими і особами фізичними; Формування джерел, використання напрямки, обсяг, склад і ресурсів фінансових структура; Склад, структура і кругообіг капіталу; Грошові фонди, їх генерація і застосування; Грошовий обіг у процесі відтворювальному.
Суб'єкт керування	Фінансова підприємства служба, яка за допомогою різних форм клерувального впливу забезпечує функціонування цілеспрямоване об'єкту.
мета	Становлення ринкової підприємства вартості; Дотримання темпів прийнятих економічного зростання підприємства потенціалу; нарощення прибутку; Зниження витрат; Становлення діяльності рентабельності; банкрутства уникнення; Забезпечення стійкого стану фінансового.
Завдання	Визначення обсягу оптимального ті структури ресурсів фінансових; Залучення коштів на найвигідніших для підприємства умовах; Визначення методів використання раціонального ресурсів фінансових підприємства з метою найкращих одержання результатів фінансових; Встановлення стратегічних планових та показників поточних відносно структури і обсягу ресурсів фінансових; Забезпечення виконання контролю показників планових.
Нормативи фінансові	Середньорічний зростання темп капіталу, власного рівень капіталу, рентабельності власного оборотних співвідношення і активів необоротних, рівень достатній підприємства ліквідності, незалежності коефіцієнт від

	зовнішніх фінансування джерел, оптимальне співвідношення короткострокової і довгострокової заборгованості, граничний рівень ризиків фінансових.
Принципи	Повноти, важливості, динамічності, оперативності, оперативності, безперервності, циклічності, узгодженості з іншими процесами економічними ефективності підприємства
Методологія	<ol style="list-style-type: none"> 1. Група методів збільшення капіталу власного підприємства: <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Методи традиційні: підприємством одержання внесків до фонду статутного та від акціонерів засновників 1.2. Методи прогресивні: депозитарних розміщення розписок на фінансових ринках міжнародних розміщення похідних паперів цінних на підприємства акції. 2. Група збільшення методів капіталу позичкового підприємства. <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Методи традиційні: підприємством одержання кредиту банківського; одержання підприємством кредиту товарного; одержання підприємством допомоги фінансової на основі зворотній 2.2. Методи прогресивні: розміщення облігацій корпоративних підприємства на національному та ринках міжнародному; підприємством одержання вексельного кредиту комерційного; одержання капіталу позичкового за операціями «репо» 3. Група методів структури організації підприємства активів: заборгованості дебіторської підприємства дисконтування; товаророзпорядчих застосування паперів цінних; одержання підприємством основних у лізинг. засобів
Забезпечення Інформаційне	Інформація з джерел зовнішніх і внутрішніх .

ДОДАТОК В

Аналіз показників динаміки стійкості фінансової ТОВ «Інж-Строй»

Показник	2018р.	2019р.	2020р.	2021р.	2022р.	Відхилення 2022 р. до 2018 р.(%)
Власні кошти обігові (робочий, функціонуючий капітал)	22494,00	22876,00	29887,00	35272,00	36839,00	14345,00
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами	0,92	0,89	0,89	0,81	0,85	-0,06
Маневреність капіталу робочого	0,85	0,76	0,64	0,61	0,90	0,04
Маневреність власних коштів обігових	0,01	0,07	0,019	0,01	0,02	0,01
Коефіцієнт забезпечення запасів власними обіговими коштами	1,17	1,29	1,55	1,54	1,10	-0,07
Коефіцієнт покриття запасів	1,21	1,40	1,60	1,75	1,12	-0,08
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,94	0,92	0,91	0,86	0,89	-0,05
Коефіцієнт залежності фінансової	1,06	1,09	1,09	1,16	1,12	0,06
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,70	0,66	0,74	0,69	0,71	0,01
Коефіцієнт концентрації капіталу позикового	0,06	0,08	0,09	0,14	0,11	0,05
Коефіцієнт стабільності фінансової (коефіцієнт фінансування)	15,99	11,76	10,67	6,39	8,31	-7,68
Фінансовий леверидж	0,00	0,01	0,00	0,05	0,01	0,01
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,94	0,93	0,92	0,91	0,90	-0,04